Η ΝΗΣΟΣ ΧΙΟΣ.

(Συνέχεια.)

ΝΑΧΩΡΩΝ τις ἐκ Βροντάδου καὶ βαδίζων παρὰ τὴν θάλασσαν, φθάνει εἰς τοὺς πρόποδας μεγάλου βράχου, ὅστις εἶναι παράρτημα τοῦ ὄρους Αἴπους· τὸν βράχον τοῦτον πρέπει νὰ διαβῇ τις διὰ νὰ φθάσῃ εἰς τὸ ὀρεινὸν τῆς νήσου μέρος· ἀλλ' ἐκεῖ καλὸν εἶναι εἴτε ν' ἀφίνῃ τὸ ζῶον νὰ εὕρῃ ἀφ' ἑαυτοῦ τὴν ὁδόν, εἴτε νὰ κατέλθῃ τοῦ ζώου καὶ νὰ προχωρήσῃ πεζῇ διὰ τῆς ἑλικοειδοῦς ἀτραποῦ, ἥτις ἀνέρχεται πρὸς τὴν ἀπότομον κορυφὴν τοῦ Αἴπους. Ἡ θέα ἐκεῖθεν εἶναι λαμπρά· ὁ εὐρὺς πορθμὸς ἐξαπλοῦται μακρόθεν καὶ ἡ νῆσος Σάμος διακρίνεται καθαρώτατα. Εἶδος λιθίνου ἀμφιθεάτρου*) καὶ ἔδρας λελαξευμένης ἐν τῷ βράχῳ ἔλαθον παρὰ τῶν Χίων τὸ ὄνομα τῆς Σχολῆς τοῦ Ὁμήρου. Ὑπανίττεται τοῦτο τὴν παράδοσιν περὶ τῆς γεννήσεως τοῦ Ὁμήρου ἐν Χίῳ. Φαίνεται ὅτι ἐν ἀρχαίοις χρόνοις φιλόσοφός τις ἐξελέξατο τὴν ὡραίαν ταύτην θέσιν, ἐν ᾗ ἐδίδασκε τοὺς μαθητάς του. Οὕτω γινώσκομεν ὅτι ὁ Πλάτων μετέβαινε πολλάκις μὲ τοὺς ἀκροατάς του εἰς τὴν τελευταίαν τοῦ Σουνίου ἄκραν. Ἐκ τῆς ὑψηλῆς ταύτης θέσεως κάμπτων τις πρὸς τὰ ἀριστερά, ἀπαντᾷ κοιλάδα πετρώδη, ἥτις καλεῖται "ἡ Κοιλὰς τῶν πηγαδίων." Πρὸς βορρᾶν ὀπισθεν μικρῶν καὶ δυσβάτων λόφων κεῖνται εἰς τρίφορον ἀπόστασιν δύο χωρία, τὸ χωρίον Διευχὰ μετὰ μικρᾶς μονῆς καὶ τὸ χωρίον Κατάβασις, κατοικούμενον ὑπὸ δεκαπέντε οἰκογενειῶν. Ἐὰν ἐξερχόμενός τις τοῦ στενοῦ τοῦ Αἴπους, ἀντὶ νὰ λάβῃ τὴν πρὸς ἀριστερὰ ὁδόν, διευθύνεται πρὸς ἀνατολάς, διέρχεται μετὰ μίαν ὥραν διὰ τῆς κωμοπόλεως Λαγκάδας. Ἡ κωμόπολις αὕτη, διῃρημένη εἰς δύο χωρία, ἔχει 130 οἰκίας καὶ ἓν σχολεῖον· οἱ κάτοικοι αὐτῆς εἶναι γεωργοὶ καὶ ναυτικοί, ἰδιοκτῆται μικρῶν πλοίων καὶ καϊκίων. Ἡ πέριξ χώρα εἶναι ξηρὰ καὶ μόνον εἰς τὰ περίχωρα τῆς κώμης φαίνονται πτωχοί τινες ἀγροί. Εἰς ἀπόστασιν τριῶν τετάρτων τῆς ὥρας ἀπὸ τῆς Λαγκάδας κεῖται ὁ λιμὴν Κολοκυθοῦ (τὸ ἀρχαῖον Δελφίνιον). Ἡ ὁδὸς κάμπτουσα πρὸς δυσμὰς ἄγει πρὸς στενὴν κοιλάδα, εἰς τὸ βάθος τῆς ὁποίας διὰ μέσου δαφνῶν ῥέει ῥύαξ κατερχόμενος ἐκ τοῦ ἀπομεμακρυσμένου ὄρους καὶ διέρχεται διὰ τοῦ χωρίου Πιτιτοῦ ἔχοντος ἑξήκοντα καὶ ἐννέα οἰκογενείας. Παρακολουθοῦντες ἐπὶ μίαν ὥραν τὸν ῥύακα τοῦτον ἀφικόμεθα εἰς Καρδάμυλαν, ἀρχαιοτάτην κωμόπολιν, κατοικουμένην σήμερον ὑπὸ πεντακοσίων οἰκογενειῶν καὶ διῃρημένην εἰς δύο τμήματα, τὴν ἄνω Καρδάμυλαν καὶ τὴν παραθαλασσίαν. Ὁ λιμὴν, καίτοι ἀρκούντως εὐρύχωρος, εἶναι ἀβαθὴς καὶ μόνον εἰς μικρὰ πλοιάρια προσιτός. Ἡ κωμόπολις οὐδὲν παρουσιάζει τὸ ἀξιοπερίεργον· ἡ θέα αὐτῆς εἶναι μελαγχολική, αἱ οἰκίαι εἶναι μαυρισμέναι ἐκ τῆς πολυκαιρίας, οἱ κάτοικοι ἔχουσι τὴν ὄψιν ὠχράν, ὅπερ ὀφείλεται ἀναμφιβόλως εἰς τὰς ἑλώδεις ἀναθυμιάσεις, καὶ διαφέρουσι κατὰ τοῦτο ἀπὸ τῶν λοιπῶν κατοίκων τῆς νήσου, ὧν ἡ ὄψις προδίδει ὑγείαν. Τὸ ὕδωρ λιμνάζει παρὰ τὴν θάλασσαν· διὸ καὶ οἱ διαλείποντες πυρετοὶ εἶναι συνηθέστατοι. Οἱ Καρδαμυλῖται εἶναι εὐφυεῖς καὶ ἐργατικοί, καλλιεργοῦσιν ὡραίους λεμονῶνας, καὶ μετὰ προθυμίας ἀσχολοῦνται εἰς τὰ γράμματα, παρέχοντες φυτώριον διδασκάλων καὶ σεβαστῶν ἱερέων. Φειδωλοὶ μέχρι γλισχρότητος κατώρθωσαν ν' ἀποκτήσωσιν ἱκανὰ πλοῖα, δι' ὧν ἐκτελοῦσι τὴν ἀκτοπλοΐαν. Αὐτοὶ καὶ οἱ Οἰνουσσῶται εἶναι οἱ μεταβαίνοντες εἰς Ἅγιον Ὄρος πρὸς μεταφορὰν ξυλανθράκων.

Ἀπέναντι σχεδὸν τῆς Καρδαμύλας κεῖνται αἱ Οἰνοῦσσαι νῆσοι, ἔνθα οἱ Καρδαμυλῖται ἵδρυσαν πρὸ πεντήκοντα περίπου ἐτῶν ἀποικίαν. Σήμερον οἱ Οἰνουσσῶται ἀποτελοῦσι κοινότητα ἐξ ὀγδοήκοντα οἰκογενειῶν. Οἱ πλεῖστοι τῶν ἀνδρῶν εἶναι ναυτικοί, ὑπάρχουσιν ὅμως καὶ τινες ποιμένες. Τὸ ὄνομα Οἰνοῦσσαι παράγεται ἐκ τοῦ οἶνος· σήμερον αἱ νῆσοι αὗται ὀλίγας μόνον ἔχουσιν ἀμπέλους. Ἐξακολουθοῦντες τὴν πορείαν μας φθάνομεν μετὰ δύο περίπου ὥρας εἰς τὴν ἀρχαιοτάτην πόλιν Βολισσόν, κατοικουμένην σήμερον ὑπὸ τετρακοσίων ὡς ἔγγιστα οἰκογενειῶν. Ἐνταῦθα ὑπάρχει ἀκμὴ καλῶς διατετηρημένος πύργος τῶν Γενουηνσίων μὲ πολλὰ δωμάτια καὶ δεξαμενάς. Περὶ τὴν Βολισσὸν οἱ ἀγροὶ εἶναι καλῶς καλλιεργημένοι, παράγουσι δὲ ἐλαίας, ἀμύγδαλα, σῦκα· ἐκτεταμένη γίνεται ἡ τῶν χοίρων κτηνοτροφία. Εἴπομεν ἀνωτέρω ὅτι ἐν Βολισσῷ ἐπιπολάζει ἡ λέπρα, ἥτις ἀποδοτέα εἰς τὴν κατάχρησιν τοῦ χοιρείου κρέατος. Τινὲς τῶν Βολισσιανῶν ἐπιδίδονται εἰς αἰσχρὸν ἐπάγγελμα· μεταβαίνουσι δηλ. εἰς Σμύρνην καὶ Κωνσταντινούπολιν καὶ προσποιούμενοι τοὺς ἀναπήρους καὶ ἀσθενεῖς, ἐπιδίδονται εἰς τὴν ἐπαιτείαν, δι' ἧς κατορθώσαντες ν' ἀπατήσωσί τινας εὐπίστους ἐπιστρέφουσιν εἰς τὴν πατρίδα των μετὰ τῶν διὰ τοιούτου ἐξευτελαστικοῦ μέσου ἀποκτηθέντων χρημάτων, καὶ παρουσιάζονται ὡς ἄρχοντες.

Τὸ βορειο-δυτικὸν μέρος τῆς νήσου διασχίζεται ὑπὸ τῆς μικρᾶς σειρᾶς τῶν Ἀμανείων ὀρέων. Τὰ τὴν Βολισσὸν περικυκλοῦντα χωρία κεῖνται εἰς τοὺς πρόποδας τῶν ὀρέων τούτων καὶ εἶναι τὰ ἑξῆς.

Ἡ Σιδηροῦντα, μεταξὺ Βολισσοῦ καὶ Ἀναβάτου μὲ 30 οἰκογενείας.
Ἡ Κατάβασις καὶ τὰ Διευχά, περὶ ὧν εἴπομεν ἀνωτέρω.
Ἡ Πισπηλιοῦντα, μὲ 8 οἰκογενείας,
Ἡ Ποταμιά, μὲ 14 -
Ἡ Παρπαριά, μὲ 50 -
Αἱ Τρύπαι, μὲ 20 -
Ἡ Πυραμιά, μὲ 50 -
Ἡ Μελανιά*), μὲ 12 -

Τὰ πρὸς βορρᾶν τῶν Ἀμανείων ὀρέων χωρία εἶναι·

Τὰ Χάλανδρα — Τὸ Ἀφροδίσι, μὲ 20 οἰκογ.
Τὰ Κουρούνια — Γρήγορος, μὲ 40 -
Ἡ Κέραμος — Τὸ Λάρδαδο, μὲ 25 -

Παρὰ τὴν Κέραμον ὑπάρχουσι πηγαὶ μεταλλικαί.

Τὰ Λεπτόποδα, μὲ 14 οἰκογενείας,
Τὰ Νένητα, μὲ 12 -
Τὸ Ἅγιον Γάλα, μὲ 25 -

Τὸ τελευταῖον τοῦτο χωρίον εἶναι τὸ πλέον ἀπομεμακρυσμένον ἀπὸ τῆς πόλεως τῆς Χίου.

Τὰ περὶ τὸ ὄρος Ἅγιος Ἠλίας χωρία εἶναι·

Τὸ Βίκι, μὲ 40 οἰκογενείας,
Αἱ Ἀμάδες, μὲ 39 -
Τὰ Καμπιά, μὲ 51 -
Ἡ Σπαρτοῦντα, μὲ 20 -
Τὰ Φυτά, μὲ 30 -

Γενικὴ ἄποψις τῶν ὀρεινῶν χωρίων. — Τὰ προϊόντα.

Τὰ ἐπὶ τῶν πρὸς βορρᾶν κειμένων ὀρέων χωρία κατοικοῦνται ὑπὸ ἀνθρώπων, ὧν ἡ γλῶσσα, ἡ ἐνδυμασία καὶ αὐτὰ τὰ ἔθιμα διαφέρουσιν ἀπὸ τῶν τῆς λοιπῆς νήσου. Καὶ ὅμως καὶ εἰς τὰ ὀρεινὰ ταῦτα μέρη ἐκλείπει ὀσημέραι ἡ ἐγχωρία ἐνδυμασία, ἀντικαθισταμένη ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς στολῆς ἢ καὶ τῆς εὐρωπαϊκῆς. Ἡ χιὼν καλύπτει σχεδὸν καθ' ὅλον τὸν χειμῶνα τὰ Ἀμάνεια ὄρη· ἐπὶ τοῦ Προφήτου Ἠλιού, τοῦ ὑψηλοτέρου ὅλων, ἡ χιὼν μένει σχεδὸν καθ' ὅλον τὸ ἔτος. Ἡ χώρα ἐν γένει περιβρέχεται καλῶς, τὸ ἔδαφος εἶναι γόνιμον, ἀλλ' ἡ ἔλλειψις ὁδῶν ἐμποδίζει καὶ ἐνταῦθα τὸν πτωχὸν χωρικὸν νὰ ἐπωφεληθῇ τῆς γονιμότητος ταύτης, ἰδίως ὅταν ὁ χειμὼν ἦναι πρώιμος. Εἴς τινα χωρία, εἰς Κουρούνια λ. χ. τρέφονται οἱ χοῖροι διὰ μήλων, ἀχλάδων καὶ ἄλλων τῶν μὴ διατηρουμένων ὀπωρῶν, καὶ τοῦτο ἕνεκα τῆς ἐλλείψεως τῶν μέσων τῆς συγκοινωνίας. Αἱ ἄμπελοι εἶναι θαυμάσιαι καὶ παράγουσι τὸν γνωστὸν οἶνον τῆς Χίου, τὸν τοσοῦτον φημισμένον παρὰ τοῖς ἀρχαίοις· δυστυχῶς καὶ ἡ φυλλοξήρα ἐπεσκέφθη τὰς εὐδαίμονας ταύτας ἀμπέλους καὶ οὐκ ὀλίγην ἐπήνεγκε καταστροφήν. Συκαί, ἀμυγδαλέαι, ἐλαῖαι, ὄρυζα παράγουσιν ἀφθόνους τοὺς καρποὺς καὶ συντελοῦσιν εἰς τὴν εὐημερίαν τοῦ μέρους τούτου τῆς νήσου. Οἱ κάτοικοι τῶν ὀρεινῶν χωρίων εἶναι φιλόξενοι, ἀλλ' ἀπαίδευτοι. Ἀπὸ τῆς κορυφῆς τοῦ Προφήτου Ἠλιοῦ ἡ θέα ἐπὶ τῆς νήσου εἶναι μαγευτική· εἶναι ὡς ἀνοικτὸς γεωγραφικὸς χάρτης. Ἐπὶ τῆς κορυφῆς ταύτης φαίνονται μεγάλοι τινὲς ὀγκόλιθοι, προερχόμενοι, κατὰ πᾶσαν πιθανότητα, ἐκ τοῦ περιφήμου ναοῦ τοῦ Πελιναίου Διός.

Τὸ κέντρον τῆς νήσου. — Ἔκδρομὴ εἰς τὸ μοναστήριον τῆς Νέας Μονῆς καὶ εἰς τὸ χωρίον Ἀνάβατον.

Πρὸς ἐξακολούθησιν τῆς ἀνὰ τὴν νῆσον περιηγήσεως ὀφείλει τις νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν πόλιν καὶ ἐκεῖθεν νὰ διευθυνθῇ πρὸς νότον περικάμπτων τὸν λόφον Τουρλωτήν, καὶ λαμβάνων διεύθυνσιν πρὸς δυσμάς. Διαβὰς τὸ προάστειον Κερατοχῶρι*) καὶ τὸ ἑβραϊκὸν νεκροταφεῖον παρακολουθεῖ λίθινον ὑδραγωγεῖον, ὅπερ διοχετεύει εἰς τὴν πόλιν τὰ ὕδατα τῆς πηγῆς Δαφνῶνος. Μετὰ πορείαν τριῶν τετάρτων τῆς ὥρας φθάνει τις εἰς τοὺς μύλους κινουμένους διὰ τῶν ἐν χειμῶνι ἀφθόνων ὑδάτων τῶν κατερχομένων ἐκ τῶν περὶ τὴν Νέαν Μονὴν καὶ τὸν Καρυῶν ὑψωμάτων. Εἰς μικρὰν ἐκεῖθεν ἀπόστασιν εὑρίσκεται ὑδραγωγεῖον τῶν Γενουηνσίων, ἀνακαινισθὲν ἐσχάτως, καὶ καλούμενον "τῆς κόρης τὸ γεφύρι". Ὀλίγον δὲ ἀπωτέρω φαίνονται δύο στῆλαι αἵτινες κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ὑποστηρίζον ἀρχαιότερόν τι καὶ μεγαλείτερον ὑδραγωγεῖον, κτισθὲν εἴτε παρὰ τῶν Ἑλλήνων εἴτε παρὰ τῶν Ῥωμαίων. Κάτωθεν τῆς γεφύρας παρακολουθοῦμεν τὴν ἀτραπὸν τὴν ἄγουσαν εἰς Δαφνῶνα. Ἡ ὁδὸς διέρχεται διὰ χώρας ἠρᾶς καὶ ἐν μέσῳ στενῶν κοιλάδων. Ἐπὶ τῶν πέριξ λόφων φύεται χόρτον ἰσχνόν, χρησιμεῦον εἰς βοσκὴν εἰς τὰ πρόβατα. Παρακολουθοῦντες τὴν ἀνωφερῆ καὶ πετρώδη ὁδόν, ἐν ᾗ ἀνὰ πᾶν βῆμα ἡ ἡμίονος κινδυνεύει νὰ πέσῃ, ἐρχόμεθα μετὰ μίαν περίπου ὥραν εἰς τὴν κορυφὴν λόφου, ἐστεμμένου διὰ πολλῶν ἐλαιῶν· ἐντεῦθεν ἡ ὁδὸς ἀκολουθεῖ εὐθεῖαν γραμμὴν πρὸς μετόχιον ἀνῆκον εἰς τὴν μονήν, ἣν προτιθέμεθα νὰ ἐπισκεφθῶμεν. Διάφοροι μοναχοί, οὓς συναντῶμεν, χαιρετίζουσιν ἡμᾶς λίαν φιλοφρόνως. Διαβάντες μικρὰν γέφυραν ἀνερχόμεθα ἕτερον λόφον, καὶ μετὰ ἡμισείας ὥρας πορείαν εὑρισκόμεθα πρὸ τῆς θύρας τοῦ μοναστηρίου Νέα Μονή.**)

*) Δασκαλόπετρα καλουμένου.

*) Κάδος Μελανός.

*) Κέρας τῆς Χώρας = δηλ. ἄκρον τῆς Πόλεως.
**) Ὁρα τὴν εἰκόνα.

Ἡ ἀνάβασις εἶναι ἀρκούντως κοπιώδης. Τὸ μοναστήριον τῆς Νέας Μονῆς, τὸ πλουσιώτερον τῆς νήσου, ὁμοιάζει μακρόθεν πρὸς χωρίον ὠχυρωμένον.*) Διὰ τῆς βορείου πύλης εἰσερχόμεθα ὑπὸ εὐρεῖαν στοάν, δι' ἧς φθάνομεν εἰς τὴν αὐλὴν τῆς μονῆς. Ἐν τῷ μέσῳ τῆς αὐλῆς εὑρίσκεται ἡ ἐκκλησία ἤτις καίτοι μικρὰ ἔχει πολλὴν τὴν πρωτοτυπίαν. Κίονες ἐκ μαρμάρου περικυκλοῦσιν αὐτὴν· μωσαϊκά, παριστῶντα διαφόρους σκηνὰς τῆς Καινῆς Διαθήκης κοσμοῦσι τοὺς θόλους, οἵτινες φέρουσι τὰ ἴχνη ἐμπρησμοῦ. Ἑκατέρωθεν τοῦ χοροῦ εὑρίσκονται δύο εἰκονοστάσια κομψοτάτης ἐργασίας. Ἡ μονὴ ἔχει ἑκατοντάδα δωματίων ἢ κελλίων, κατοικουμένων ὑπὸ τοῦ ἡγουμένου καὶ τῶν μοναχῶν. Ὁ τετράγωνος πύργος, ὁ χρησιμεύων ἄλλοτε ὡς εἱρκτή, εἶναι σήμερον ἐρείπιον. Ἐν γένει δὲ πολλαὶ τῶν ἐν τῇ μονῇ ταύτῃ οἰκοδομῶν εἶναι ἐτοιμόρροποι, ὅπερ ὀφείλεται εἰς ἀσύγγνωστον ἀμέλειαν, καθότι τὰ εἰσοδήματα τῆς μονῆς δὲν εἶναι εὐκαταφρόνητα ἀνερχόμενα εἰς εἴκοσι χιλιάδας φράγκων ἐτησίως. Τὰ κτήματα τῆς μονῆς ἐν Χίῳ, ἐν Βαβύλοις, Δαφνῶνι, Χαλκιῷ, Καρδαμύλοις κτλ. ὡς καὶ ἐν Πάρῳ, τῇ ἑλληνικῇ νήσῳ, εἶναι ἀξίας δύο ἑκατομμυρίων φράγκων. Αἱ περὶ τὴν μονὴν γαῖαι καλλιεργοῦνται ὑπὸ τῶν μοναχῶν καὶ τινων λαϊκῶν συγγενῶν αὐτῶν. Τὸ καθίδρυμα τοῦτο ἠδύνατο ν' ἀποβῇ λίαν εὐεργετικόν, ἀλλὰ δυστυχῶς λείπει ἡ δέουσα διεύθυνσις, καὶ μόνον μικρά τις συνδρομὴ παρέχεται ὑπ' αὐτῆς εἰς τὰ σχολεῖα τῆς Χίου.**)

Ἡ μονὴ περιέχει ὡς ἔγγιστα 80 μοναχοὺς καὶ δοκίμους καὶ πολλοὺς ἄλλους λαϊκοὺς ὑπηρέτας· ἔχει δὲ καὶ σχολεῖον. Ἡ μονὴ ἐκτίσθη ἐν ἔτει 1040 δαπάνῃ τῆς αὐτοκρατείρας Ζωῆς καὶ τοῦ Κωνσταντίνου τοῦ Μονομάχου, καὶ εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς μεγάλας ἔλαβε συνεισφοράς. Ἐν τοῖς ἀρχείοις αὐτῆς εὑρίσκονται ἔγγραφα λίαν περίεργα περὶ τῶν κτημάτων αὐτῆς καὶ τῶν ὑπό τινων Σουλτάνων χορηγηθέντων αὐτῇ προνομίων. Εἰς οὐδεμίαν γυναῖκα, οἱασδήποτε τάξεως, ἐπετρέπεται ἡ εἴς τὴν μονὴν εἴσοδος.

Τὰ ἄλλα μοναστήρια τῆς νήσου εἶναι· Ὁ ἅγιος Μηνᾶς παρὰ τὸ Νεοχώριον, ὅστις περιέχει μόνον ὀκτὼ μοναχούς. Ἡ μονὴ τοῦ Βρετοῦ παρὰ τὸ χωρίον Ἀρμόλια μὲ 6 μοναχούς· Οἱ ἅγιοι Ἀνάργυροι παρὰ τὰ Θημιανά· Τοῦ Στηρᾶ ἢ Ῥαούση παρὰ τὴν Καλιμασιάν, μὲ 15 ὡς ἔγγιστα μοναχούς, τοῦ Ῥουχούνη καὶ ὁ προφήτης Ἠλίας.

Αἱ γυναικεῖαι δὲ μοναὶ εἰσὶν αἱ ἑξῆς· Ἐν Καλιμασιᾷ μονή,***) περιλαμβάνουσα ἑκατὸν ὡς ἔγγιστα καλογραίας, ὧν ἑκάστη ἔχει τὸ μικρόν της κελλίον. Συντηροῦνται διὰ τῶν χειροτεχνημάτων καὶ διὰ ἐλεημοσύνης. Τὰ Χάλανδρα†) μεταξὺ Μυρμηγκι καὶ Διδύμης ἔνδα ζῶσι πεντήκοντα καλογραῖαι, ἐν Κοινῷ††) δὲ εἴκοσιν. Ἡ μονὴ τῶν Ταξιαρχῶν †††) ἀριθμεῖ 48 καλογραίας, ἡ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου παρὰ τὸ Πυργὶ 45.

*) Ἡ Νέα Μονὴ μετὰ τῆς ἀρχαιοτάτης αὐτῆς Ἐκκλησίας μετεβλήθη εἰς ἔδαφος σχεδὸν ὑπὸ τοῦ σεισμοῦ.

**) Ἐλπίσωμεν εἰς τὸν ἤδη ἀνελθόντα τὸν Οἰκουμενικὸν θρόνον Ἰωακείμ τὸν Δ'. τὸν ἐκ Χίου, ὅστις ἀποσταλεὶς πρὸ 4 ἐτῶν εἰς Χίον ὡς ἔξαρχος ὑπὸ τῆς Μ. Ἐκκλησίας ὑπέβαλε σχέδιον περὶ τῆς βελτιώσεως τῆς Νέας Μονῆς ἐκπονήσας καὶ κανονισμόν. Ἡ Μονὴ καλῶς διοικουμένη, λαμπρὰν δύναται νὰ διατηρήσῃ ἐκ τῶν εἰσοδημάτων της Ἱερατικὴν Σχολὴν πρὸς μόρφωσιν τοῦ οὐκ εὐαρίθμου κλήρου τῆς εὐσεβοῦς Χίου.

***) Τῆς Θεοτόκου Παλαιοιωτίσσης.

†) Ἐπ' ὀνόματι τῆς ὁσίας Ματρώνης τῆς Χιοπολίτιδος.

††) Ἐν τῇ μονῇ τῆς Θεοτόκου τῆς "Ἐπισκέψεως".

†††) Παρὰ τῷ Χορίῳ Νένητα (Μαστιχοχωρίῳ) ἐν ᾧ καὶ ἑτέρα ὑπάρχει γυναικεία Μονὴ ἡ τῆς ἁγίας Φωτεινῆς μετὰ 15 ὡς ἔγγιστα μοναζουσῶν.

Αἱ τελευταῖαι αὗται μοναὶ κεῖναι εἰς τὰ λεγόμενα Μαστιχοχώρια.

Ἀπερχόμενοι τῆς Νέας Μονῆς ἀναβαίνομεν τὸ ὄρος Προδατίαν, καὶ ἐκ τοῦ ὑψηλοῦ αὐτοῦ δροσεδίου, ἑκατὸν μέτρων ἄνωθεν τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης, ἔχομεν θέαν λαμπρὰν· πρὸς ἀνατολὰς ὁ πορθμὸς τῆς Χίου, ἡ ἀκτὴ τῆς Ἀσίας, αἱ νῆσοι καὶ πρὸς δυσμὰς ὁ Ἀνάβατος, ἡ Βολισσὸς καὶ μακρότερον ἡ νῆσος Ψαρά. Κατερχόμενοι τοῦ ὄρους εὑρισκόμεθα ἐν κοιλάδι εὐρυχώρῳ, καλῶς περιβρεχομένῃ, ὅπου βόσκουσι ποίμνιά τινα προβάτων.

(Ἕπεται συνέχεια.)

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΤΩΝ ΕΞΑΛΕΙΦΟΜΕΝΩΝ ΖΩΩΝ.

Ἐκ τοῦ Γερμανικοῦ ὑπὸ Χρήστου Ἐ. Κάλφογλου διδάκτορος τῆς Ἰατρικῆς.

(Μετὰ εἰκόνων, ὅρα σελ. 372.)

(Συνέχεια.)

ΑΠΕΙΛΟΥΜΕΝΑ ΖΩΑ ΕΝ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ.

Ἐν Αὐστραλίᾳ δέ, ἔνθα τὰ μεγάλα ζῶα σπανίζουσι, γίνεται ἡ ἐξάλειψις τινῶν ζώων ἐπαισθητοτέρα, ἢ ἐν ταῖς μνησθείσαις χώραις, ἔνθα τὰ ζῶα ἀφθονοῦσιν. Ἐνταῦθα τὰ κυριώτερα ζῶα εἰσὶν ὁ Μακρόπους, ὁ κύων Δίγγος, ὁ μαρσυπιώδης Κυνοκέφαλος καὶ ὁ ἀρκτῶδης Δασύουρος. Ὁ μαρσυπιώδης κυνοκέφαλος ἢ μαρσυπιώδης λύκος (Thylacinus cynocephalus) καίπερ ἐπὶ τῆς Τασμανίας καὶ τῆς χώρας Βανδιέμεν παμπληθὴς ὢν ἀπεδιώχθη ὅμως ὑπὸ τοῦ Εὐρωπαίου ἀποικήσαντος αὐτόθι ὅλως εἰς τὰ ἐνδότερα. Ἐπίσης δὲ ὁ ἀρκτῶδης δασύουρος (Dasyurus ursinus), ὅστις κατ' ἀρχὰς αἱμοβόρως λυμαινόμενος τοὺς ὀρνιθῶνας τῶν ἀποίκων πράγματα παρεῖχεν αὐτοῖς, καταδιωχθεὶς μανιωδῶς ἕνεκα τούτου καὶ ἕνεκα τοῦ ἐδωδίμου καὶ νοστίμου αὐτοῦ κρέατος ἐξηφανίσθη σήμερον ὁλοσχερῶς ἐν ταῖς πλείσταις χώραις ἢ ἐφυγαδεύθη εἰς ἀπώτατα καὶ κρύφια ὀρεινὰ δάση. Οἱ λίαν δ' ἀξιομνημόνευτοι μακρόποδες (Kängurub) ὁποκήψαντες ἀπανταχοῦ, ἔνθα ὁ Εὐρωπαῖος συνῴκησε, τῇ μανιώδει, σκληρᾷ καὶ εὐτελεῖ καταδιώξει αὐτοῦ εὑρίσκονται σήμερον ἐν τοῖς ἥκιστα κατῳκημένοις ἢ ἀκατοικήτοις μέρεσι τῆς χώρας. Ὁ κύων Δίγγος (Canis Dingo) ὁ ὢν ὁ ἀπηγριωμένος μολοσσὸς καὶ τὸ μόνον ἀρπακτικὸν ζῶον ἐν Αὐστραλίᾳ, κατοικεῖ μὲν καὶ σήμερον ἀκόμη ἀρκετὰ πολυαρίθμως ἐν ἁπάσῃ τῇ ἠπείρῳ, ἄρχεται οὐχ ἧττον ὅμως νὰ ἐλαττοῦται καὶ μέλλει μετ' ὀλίγον τέλεον νὰ ἐκλείψῃ καταδιωκόμενος συστηματικῶς ὑπὸ τῶν ἀποίκων ὡς ὁ μόνος φθοροποιὸς τῶν ποιμνίων αὐτῶν. Καὶ ὡς ὁ ἄγριος ἀρχαῖος κάτοικος τῆς χώρας ταύτης δεσπόζεται ὁσημέραι ὑπὸ τοῦ πολιτισμοῦ, οὕτω ἐπίσης καὶ τὰ χαρακτηριστικὰ ταῦτα ζῶα αὐτῆς μέλλουσι νὰ ὑποκύψωσιν ἐν βραχεῖ χρόνῳ τῷ ἐχθρικῶς αὐτοῖς διακειμένῳ πολιτισμῷ καὶ ὑποχωρήσωσιν ἀπέναντι τοῦ ὑπὸ εὐνοϊκὰς περιστάσεις ἐρχομένου ξένου.

ΕΞΑΦΑΝΙΖΟΜΕΝΑ ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΘΗΛΑΣΤΙΚΑ ΖΩΑ.

Ἡ ἐλεφαντώδης φώκη (crystophora elephantina, ὅρα εἰκόνα), ἥτις ἔζη ἄλλοτε πολυαρίθμως ἐφ' ὅλων τῶν νήσων τῆς δυτικῆς ἄκρας τῆς Ἀμερικῆς, ἐπὶ τῆς Τασμανίας, Νέας Ζηλανδίας καὶ πολλῶν ἄλλων γειτνιαζουσῶν νήσων τοῦ μεγάλου Ὠκεανοῦ, καὶ ἦν παμπληθὴ καὶ κατ' οἰκογενείας συνήντα τις ἐν ἅπασαις ταύταις ἐπὶ τῆς θαλάσσης, ἔχομεν θέαν λαμπρὰν· πρὸς ἀνατολὰς ὁ πορθμὸς τῆς Χίου, ἡ ἀκτὴ τῆς Ἀσίας, αἱ νῆσοι καὶ πρὸς δυσμὰς ὁ Ἀνάβατος, ἡ Βολισσὸς καὶ μακρότερον ἡ νῆσος Ψαρά. Κατερχόμενοι τοῦ ὄρους εὑρισκόμεθα ἐν κοιλάδι εὐρυχώρῳ, καλῶς περιβρεχομένῃ, ὅπου βόσκουσι ποίμνιά τινα προβάτων.

(Ἕπεται συνέχεια.)

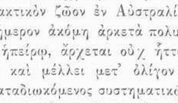

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΤΩΝ ΕΞΑΛΕΙΦΟΜΕΝΩΝ ΖΩΩΝ.

Ἐκ τοῦ Γερμανικοῦ ὑπὸ Χρήστου Ἐ. Κάλφογλου διδάκτορος τῆς Ἰατρικῆς.

(Μετὰ εἰκόνων, ὅρα σελ. 372.)

(Συνέχεια.)

ΑΠΕΙΛΟΥΜΕΝΑ ΖΩΑ ΕΝ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ.

Ἐν Αὐστραλίᾳ δέ, ἔνθα τὰ μεγάλα ζῶα σπανίζουσι, γίνεται ἡ ἐξάλειψις τινῶν ζώων ἐπαισθητοτέρα, ἢ ἐν ταῖς μνησθείσαις χώραις, ἔνθα τὰ ζῶα ἀφθονοῦσιν. Ἐνταῦθα τὰ κυριώτερα ζῶα εἰσὶν ὁ Μακρόπους, ὁ κύων Δίγγος, ὁ μαρσυπιώδης Κυνοκέφαλος καὶ ὁ ἀρκτῶδης Δασύουρος. Ὁ μαρσυπιώδης κυνοκέφαλος ἢ μαρσυπιώδης λύκος (Thylacinus cynocephalus) καίπερ ἐπὶ τῆς Τασμανίας καὶ τῆς χώρας Βανδιέμεν παμπληθὴς ὢν ἀπεδιώχθη ὅμως ὑπὸ τοῦ Εὐρωπαίου ἀποικήσαντος αὐτόθι ὅλως εἰς τὰ ἐνδότερα. Ἐπίσης δὲ ὁ ἀρκτῶδης δασύουρος (Dasyurus ursinus), ὅστις κατ' ἀρχὰς αἱμοβόρως λυμαινόμενος τοὺς ὀρνιθῶνας τῶν ἀποίκων πράγματα παρεῖχεν αὐτοῖς, καταδιωχθεὶς μανιωδῶς ἕνεκα τούτου καὶ ἕνεκα τοῦ ἐδωδίμου καὶ νοστίμου αὐτοῦ κρέατος ἐξηφανίσθη σήμερον ὁλοσχερῶς ἐν ταῖς πλείσταις χώραις ἢ ἐφυγαδεύθη εἰς ἀπώτατα καὶ κρύφια ὀρεινὰ δάση. Οἱ λίαν δ' ἀξιομνημόνευτοι μακρόποδες (Känguruh) ὁποκήψαντες ἀπανταχοῦ, ἔνθα ὁ Εὐρωπαῖος συνῴκησε, τῇ μανιώδει, σκληρᾷ καὶ εὐτελεῖ καταδιώξει αὐτοῦ εὑρίσκονται σήμερον ἐν τοῖς ἥκιστα κατῳκημένοις ἢ ἀκατοικήτοις μέρεσι τῆς χώρας. Ὁ κύων Δίγγος (Canis Dingo) ὁ ὢν ὁ ἀπηγριωμένος μολοσσὸς καὶ τὸ μόνον ἀρπακτικὸν ζῶον ἐν Αὐστραλίᾳ, κατοικεῖ μὲν καὶ σήμερον ἀκόμη ἀρκετὰ πολυαρίθμως ἐν ἁπάσῃ τῇ ἠπείρῳ, ἄρχεται οὐχ ἧττον ὅμως νὰ ἐλαττοῦται καὶ μέλλει μετ' ὀλίγον τέλεον νὰ ἐκλείψῃ καταδιωκόμενος συστηματικῶς ὑπὸ τῶν ἀποίκων ὡς ὁ μόνος φθοροποιὸς τῶν ποιμνίων αὐτῶν. Καὶ ὡς ὁ ἄγριος ἀρχαῖος κάτοικος τῆς χώρας ταύτης δεσπόζεται ὁσημέραι ὑπὸ τοῦ πολιτισμοῦ, οὕτω ἐπίσης καὶ τὰ χαρακτηριστικὰ ταῦτα ζῶα αὐτῆς μέλλουσι νὰ ὑποκύψωσιν ἐν βραχεῖ χρόνῳ τῷ ἐχθρικῶς αὐτοῖς διακειμένῳ πολιτισμῷ καὶ ὑποχωρήσωσιν ἀπέναντι τοῦ ὑπὸ ε

κατὰ χιλιάδας διὰ ὀρόχων συλλαμβανομένη καὶ ἀθρόως εἰς τὰς ἀγορὰς ἐκτιθεμένη.

Τῶν θηρευτικῶν ὀρνέων δὲν δύναται ὁ ἄνθρωπος τοσοῦτον εὐκόλως νὰ δεσπόσῃ, ὅσον τῶν ἁρπακτικῶν ζώων, διότι τὰ πρῶτα καὶ δειλά εἰσι καὶ ἐν κρυφίαις καὶ δυσπροσίτοις φωλεαῖς κατοικοῦσι καὶ ἐντελέστερον ἵπτανται καὶ καταδιώκονται οὐχὶ τοσοῦτον συστηματικῶς ὅσον τὰ δεύτερα. Μανιωδῶς δὲ καταδιώκεται ὁ ἀστερίας (Astur palumbarius), ὅστις μεγάλην ζημίαν τῷ ἀνθρώπῳ παρέχει. Ὅλως ἐξεδιώχθη ἐκ τῶν Γερμανικῶν καὶ Αὐστριακῶν Ἄλπεων ὁ γυπάετος (gypaetus barbatus), ὅστις ὅμως καὶ σήμερον ἀκόμη εὑρίσκεται ἐν τοῖς δρεσι τῆς Ἑλβετίας, Τρανσυλβανίας, ἐν τῷ Αἵμῳ καὶ Πυρηναίοις, ἐν Καυκάσῳ καὶ ἐν τοῖς Ἀσιατικοῖς ὑψηλοῖς δάσεσι. Ὡσαύτως ἐξηλείφθη ἐν πολλαῖς χώραις τῆς Γερμανίας ὁ βίας (Uhu, Bubo ignavus), τὸ δειλὸν τοῦτο πτηνόν, οὗτινος μέλλει μετ' οὐ πολὺ νὰ παύσῃ πλέον ἀντηχοῦσα ἡ μακρὰν ἐν τῷ δάσει ἀκουομένη καὶ ἰδιάζουσα φωνὴ αὐτοῦ ἡ δοῦσα ἀφορμὴν πρὸς τοσαύτας ψήμας καὶ μύθους.

Ἐνῷ τὰ πλεῖστα εἴδη ἐκ τῶν περιστερῶν, ἃς ὁ ἄνθρωπος ὑπὸ τὴν προστασίαν αὐτοῦ ἀνέλαβε, πολλαπλασιάζονται πολλαχῶς, μέλλει ἡ οἰνάς μόνη (Ektopistes Migratorius) νὰ ἐκλείψῃ τέλος ἕνεκα τοῦ τόσον δεινῶς ἐκτελουμένου κατ' αὐτῆς διωγμοῦ. Ἐὰν ἀναγνώσῃ τις περὶ τῶν σφαγῶν τῶν οἰνάδων τῶν κατὰ τὴν μετανάστευσιν αὐτῶν ἐν τοῖς τόποις τῆς ἐγκαταστάσεως καὶ ἐπωάσεως αὐτῶν ἐκτελουμένων, λάβῃ προσέτι ὑπ' ὄψει τὰ ἄπειρα ἁρπακτικὰ ὄρνεα καὶ ζῶα, ὅπερ λυμαίνονται αὐτὰς μεταναστευούσας, τὰς τῶν συῶν ἀγέλας, αἵτινες ἄγονται πρὸς λιπασμὸν δι' αὐτῶν, εἶτα τὰ μεγάλα πλοῖα, ἅπερ δι' αὐτῶν πεφονευμένων ὑπερφορτόνονται, τοὺς ἀπείρους ἀνθρώπους, οἵτινες προμηθεύονται αὐτὰς τεταριχευμένας δι' ὅλον τὸν χειμῶνα καὶ τέλος τὴν καταστρεπτικὴν ταύτην ἐργασίαν τὴν ἀπὸ πολλοῦ χρόνου διαρκοῦσαν, θὰ πιστεύσῃ ὅτι τὸ πτηνὸν τοῦτο ἔπρεπε πρὸ πολλοῦ ἤδη νὰ ᾖ ἐξηλειμμένον, ἂν καί, ὡς ὑπελόγισαν, μία τοιαύτη μετανάστευσις οἰνάδων σύγκειται ἐξ ἑνὸς δισεκατομμυρίου, ἑκατὸν δέκα πέντε ἑκατομμυρίων καὶ ἑκατὸν τριάκοντα ἓξ χιλιάδων. Καὶ μολοντοῦτο θλάπτει πολὺ περισσότερον τὴν οἰνάδα ἡ διηνεκῶς προβαίνουσα ἀραίωσις τῶν δασῶν, ἧς ἐπὶ τέλους γενήσεται αὕτη θῦμα, ἢ ἡ ἀνωτέρω μνημονευθεῖσα φθορά.

(Ἕπεται τὸ τέλος.)

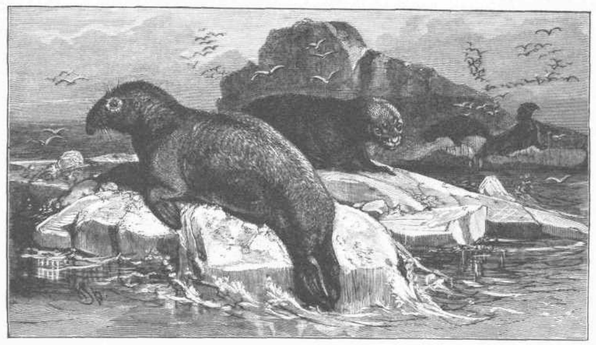

Η ΦΩΚΗ.

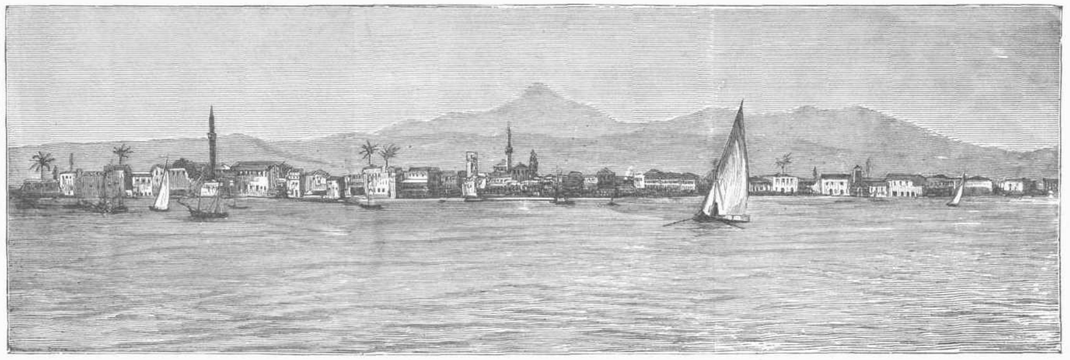

Η ΛΑΡΝΑΞ ΕΝ ΚΥΠΡΩι.

Η ΛΑΡΝΑΞ ΕΝ ΚΥΠΡΩ.

Ἡ πόλις Λάρναξ ἐν Κύπρῳ, τὸ ἀρχαῖον Κίτιον παρὰ τὸ ὁμώνυμον ἀκρωτήριον, κεῖται εἰς ἀπόστασιν 30 χιλιομέτρων ἀπὸ τῆς Λευκωσίας, τῆς πρωτευούσης τῆς νήσου. Περιέχει ἡ πόλις σήμερον περὶ τὰς ἓξ χιλιάδας κατοίκων καὶ εἶναι ἕδρα μητροπολίτου, τοῦ Ἁγίου Κιτίου. Ὑπάρχουσιν ἐνταῦθα διάφορα προξενεῖα καὶ ἐμπορικὰ καταστήματα ἄξια λόγου, ἀνήκοντα τὸ πλεῖστον εἰς Ἕλληνας, ἄνδρας δραστηρίους καὶ ἐπιχειρηματίας, διακρινομένους ἐπὶ εὐφυΐᾳ καὶ ἐπὶ ἀγνοτάτοις πατριωτικοῖς αἰσθήμασιν. Ἡ θέα τῆς πόλεως ἐκτεινομένης ἐπὶ τῆς παραλίας εἶναι ὡραιοτάτη, καὶ αἱ οἰκίαι κομψαὶ καὶ χαρίεσσαι ἀπαστράπτουσιν ὑπὸ τὸν κυανοῦν ἐκεῖνον οὐρανόν, ὅστις προσμειδιᾷ εἰς τὴν ἀρχαίαν πατρίδα τῆς θεᾶς τοῦ Ἔρωτος.

ΠΕΡΙΗΓΗΣΙΣ ΠΑΡΙΣΙΝΗΣ ΚΥΡΙΑΣ ΑΝΑ ΤΗΝ ΚΑΣΜΙΡΗΝ ΤΩΝ ΙΝΔΙΩΝ.

(Συνέχεια.)

Τὴν 9 τῆς ἑσπέρας ἐφθάσαμεν εἰς Μουνσῆ-Βάχ, ἤτοι τὸν κῆπον τῶν διερμηνέων, ὡραίαν ἔπαυλιν ἣν ὁ ἡγεμὼν τῆς Κασμίρης θέτει συνήθως εἰς τὴν διάθεσιν τῶν εὐρωπαίων περιηγητῶν, καὶ ἥτις κεῖται εἰς μικρὰν ἀπὸ τῆς πόλεως ἀπόστασιν. Ἀνοιχθείσης τῆς θύρας τῆς ἐπαύλεως εἰσήλθομεν εἰς ἰσόγειον πάτωμα, ὅθεν ἀνέβημεν εἰς τὸ ἄνω πάτωμα, συγκείμενον ἐκ μεγάλης αἰθούσης καὶ δύο μικροτέρων, παραπλεύρων δωματίων. Τὰ ἔπιπλα τῶν δωματίων τούτων οὔτε πολλὰ εἶναι οὔτε πλούσια· ἐκ τοῦ προχείρου μᾶς ἔσεραν δύο μικρὰς κλίνας καὶ τράπεζαν. Ὁ κ. Κλάρκ ἐτοποθετήθη εἰς τὸ κάτω πάτωμα. Ὅτε ἑτοιμαζόμεθα νὰ διέλθωμεν νύκτα ἥσυχον καὶ ἀναπαυτικήν, αἴφνης, ἀγνοῶ ἂν ἕνεκα τοῦ κόπου τῆς ὁδοιπορίας ἢ ἕνεκα τοῦ ἡλίου, ὁ σύζυγός μου κατελήφθη ὑπὸ σφοδρᾶς κεφαλαλγίας, καὶ ἐγὼ δὲ περιποιουμένη αὐτὸν ᾐσθάνθην ῥῖγος τοσοῦτον ἰσχυρόν, ὥστε ἠναγκάσθην νὰ κατακλινθῶ. Οὕτω διήλθομεν τὴν νύκτα ἐκείνην· τὴν πρωΐαν κατελήφθην ὑπὸ ἀφθόνου ἱδρῶτος, μεθ' ὃ πάλιν ἐπῆλθε ῥῖγος, καὶ δὲν ἠδυνάμην νὰ ἐγερθῶ τῆς κλίνης. Ὁ σύζυγός μου βλέπων με πάσχουσαν ἐξῆλθεν εἰς ἀναζήτησιν ἰατροῦ, ὅστις, ἐλθὼν ἐβεβαίωσε μὲν ὅτι ἡ ἀδιαθεσία μου δὲν ἦτο σοβαρά, ἀλλ' ὅτι ἀνάγκη ἦτο νὰ περισταλῇ ὁ πυρετὸς ἕνεκα τῆς ὥρας τοῦ ἔτους. Ἐν Σριναγάρ οἱ μῆνες τοῦ Αὐγούστου καὶ τοῦ Σεπτεμβρίου εἶναι οἱ μῆνες τῶν πυρετῶν. Ἰσχυρὰ δόσις κινίνης μ' ἐθεράπευσεν. Εὐτύχημα ἦτο ὅτι ἐνε-

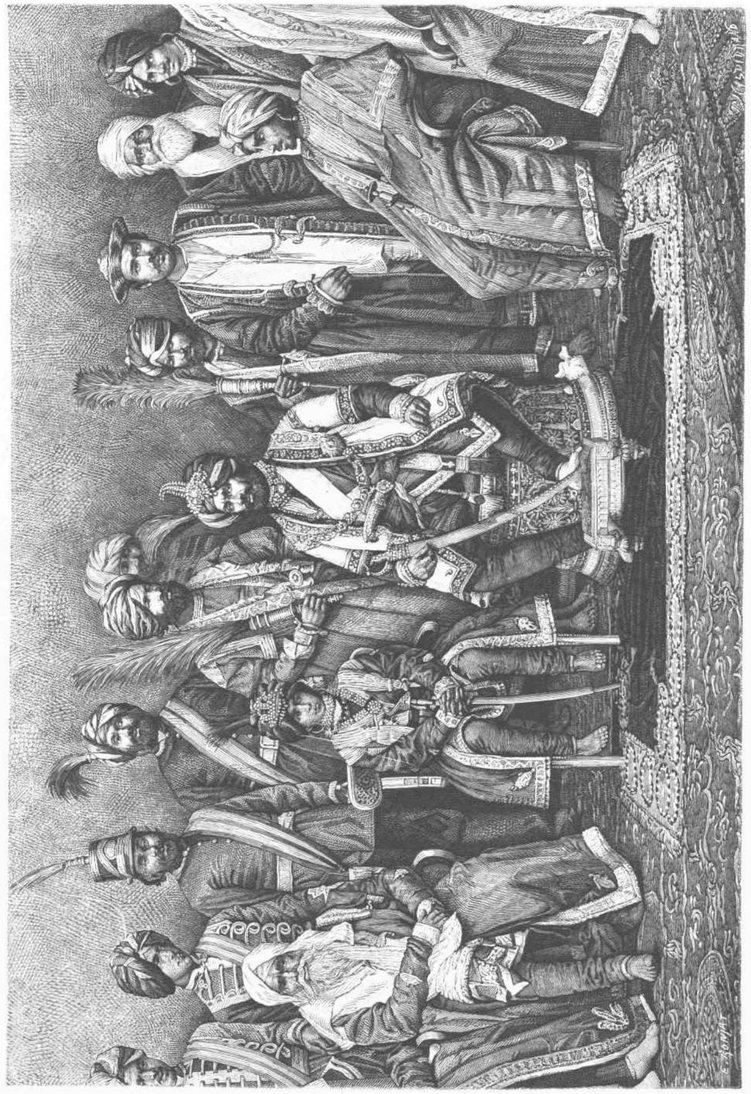

Ο ΜΑΧΑΡΑΓΙΑΣ ΜΕΤΑ ΤΩΝ ΑΥΛΙΚΩΝ ΤΟΥ.

πέσαμεν εἰς χεῖρας ἱκανοῦ καὶ πεπειραμένου ἰατροῦ, διότι ἐν γένει ἐν ταῖς Ἰνδίαις οἱ Ἄγγλοι ἰατροὶ δὲν εἶναι καλοί· οἱ Ἰνδοὶ ἰατροὶ ἐννοεῖται ὅτι εἶναι ἔτι χειρότεροι, διότι οὐτοι οὐδὲ τὰς στοιχειώδεις γνώσεις τῆς ἀνατομίας ἔχουσι καὶ θεωροῦσι πάσας τὰς ἐσωτερικὰς νόσους ἀνιάτους. Ἡ ἰατρικὴ των περιορίζεται εἰς τὴν ἀνεύρεσιν ἀντιφαρμάκων κατὰ τῶν ὀργμάτων τῶν ὄφεων· πρὸς καταπολέμησιν δὲ τοῦ πυρετοῦ δὲν γινώσκουσιν ἄλλο φάρμακον ἢ τὴν δίαιταν, ὥστε πολλάκις, ἂν ὁ ἀσθενὴς δὲν ἀποθνήσκῃ ἐκ τῆς νόσου του, ἀποθνήσκει ἐκ τῆς ἀφαγίας. Ὁ μισθὸς τοῦ Ἰνδοῦ ἰατροῦ ρυθμίζεται κατὰ τὴν περιουσίαν τοῦ ἀρρώστου. Οἱ εὐρωπαῖοι ἰατροὶ πληρόνονται ἐν ταῖς Ἰνδίαις ἀόρατα· τὸ ἐλάχιστον ἰατρικὸν συμβούλιον πληρόνεται μίαν ἀγγλικὴν λίραν. Ἡ ἀκρίβεια αὕτη μ' εὐθυμίζει ἀγγλίδα κυρίαν, ἥτις ἀγοράσασα ἐν Βομβάῃ ἐν ἀγγλικῷ καταστήματι ἀντικείμενόν τι, δι' ὃ τῇ ἐζήτουν διπλασίαν τιμήν, ἢ ὅτι εἶχεν, ἀνέκραξε. Θεέ μου, ποία ἀκρίβεια! — Καὶ νομίζετε, κυρία μου, τῇ ἀπήντησεν ὁ ἔμπορος, ὅτι ἐρχόμεθα ἐνταῦθα διὰ ν' ἀλλάξωμεν ἀέρα; Ἡ Κυρία μὴ ἔχουσα τί ν' ἀπαντήσῃ ἐπλήρωσε καὶ ἐξῆλθεν.

Ἕνεκα τῆς διαιτησίας μου ὁ σύζυγός μου ἀνέβαλεν ἐπί τινας ἡμέρας τὴν ἐπίσκεψίν του πρὸς τὸν Ἄγγλον διοικητὴν καὶ πρὸς τὸν μαχαραγιᾶν (ἡγεμόνα). Ὁ συνοδοιπόρος μας κ. Κλάρκ, πάσχων ἀκόμη, ἠναγκάσθη νὰ μεταβῇ εἰς Γουλμάργην, μικρὸν χωρίον, ὅπου μεταβαίνουσι συνήθως πρὸς νοσηλείαν οἱ εὐρωπαῖοι τοῦ Σριναγάρ. Ὁ ἡγεμὼν μᾶς εἰδοποίησεν ὅτι ἐννοεῖ νὰ μᾶς φιλοξενήσῃ ὁ' ἐξόδων του, καὶ πράγματι ὅ, τι ἐζήτει ὁ μάγειρός μας τῷ παρεχωρεῖτο ἀμέσως δωρεάν. Μ' ὅλον τοῦτο μετὰ χαρᾶς ἐδεχθημεν τὴν φιλοξενίαν ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Ἄγγλου διοικητοῦ κ. HENWEY, τοῦ ὁποίου ἡ κυρία, λίαν περιποιητική, ἦλθε νὰ μᾶς εἰδοποιήσῃ ὅτι τὰ δωμάτιά μας ἦσαν ἕτοιμα. Πρὸ τινων ἐτῶν ἀκόμη οὐδενὶ ξένῳ ἐπετρέπετο ἡ ἐν Κασμίρῃ διαμονὴ πέραν τοῦ μηνὸς Ὀκτωβρίου. Ὁ λόρδος Λύττων, ἀντιβασιλεὺς τότε τῶν Ἰνδιῶν, κατήργησε τὸ ἔθιμον τοῦτο δοὺς τὴν ἄδειαν εἰς ἄγγλους ἀξιωματικοὺς νὰ διέλθωσι τὸν χειμῶνα ἐν Σριναγάρ. Μεγάλη ὑπῆρξεν ἡ ἔκπληξις τοῦ Ἰνδοῦ ἡγεμόνος μαθόντος ὅτι ἐν μηνὶ Νοεμβρίῳ Εὐρωπαῖοι εὑρίσκονται ἐν τῇ πρωτευούσῃ αὐτοῦ· ἀμέσως ἔγραψεν ἐπιστολὴν πρὸς τὸν ἀντιβασιλέα, ἀλλ' οὗτος, δὲν ἐνέδωκεν εἰς τὰς ἀπαιτήσεις τοῦ Ἰνδοῦ. Ὁ νέος δὲ ἀντιβασιλεὺς λόρδος Ῥίπων, μόλις ἀφιχθεὶς εἰς Καλκούτταν ἔλαβε πολλαχόθεν αἰτήσεις περὶ καταργήσεως τοῦ νεωτερισμοῦ τούτου, ἀλλὰ καὶ οὗτος ἐκώφευσεν εἰς ταύτας. μ' ὅλον τοῦτο πρὸς ἀποφυγὴν δυσαρεσκείας, ὁ ἄγγλος διοικητὴς διέρχεται συνήθως τὸν χειμῶνα ἐν Σιαλκώτῃ. Καὶ ὁ κ. Ε. Βέλγος, ἀρχιληπουρὸς τοῦ ἡγεμόνος, κατὰ τοὺς χειμερινοὺς μῆνας ἀποστέλλεται εἰς Γαλλίαν ἢ ἀλλαχόσε, ὡς καὶ ὁ κ. Δ., ὅστις ἐπὶ εἴκοσιν ὅλα ἔτη μετέρχεται τὸ ἐμπόριον τῶν μαλλίων τῆς Κασμίρης.

Ἡ φύσις ἐν Κασμίρῃ εἶναι ὡραιοτάτη, ἀλλ' ὅλα τὰ κάλλη της ὀφείλει εἰς ἑαυτὴν καὶ μόνην· οἱ ἄνθρωποι οὐδὲν πρὸς τοῦτο συντελοῦσιν. Ἐν μέσῳ φύσεως πλουσίας καὶ μεγαλοπρεποῦς οἰκίαι ἠρειπωμέναι, ἄνθρωποι ῥακένδυτοι πενία μεγάλη — ἰδοὺ ἡ σκηνὴ τῆς χώρας ταύτης. Ὁ Ἰνδὸς ἀποστρέφεται τὴν ἀλήθειαν καὶ τὸ ἰδεῶδες τῆς ἐντελείας· ἀπὸ τῶν παιδικῶν του χρόνων διδάσκεται νὰ ψεύδηται καὶ νὰ ὑποκρύπτῃ τὰς ἰδέας του· ἡ κατάσασις δὲ αὕτη θὰ διαρκέσῃ μέχρις οὗ ἡ γυνὴ ἐν Ἰνδίαις δὲν καταλάβῃ τὴν ἐμπρέπουσαν αὐτῇ θέσιν. Περίεργον εἶναι ὅτι ἡ συγχρώτισις μετὰ τῶν Εὐρωπαίων δὲν κατώρθωσεν ἀκόμη νὰ ἐκπολτίσῃ τοὺς βαρβάρους τούτους λαούς! Ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ αἰσθάνεταί τις, ὅτι οὐδὲν τὸ ῥυθμισμένον, καὶ ὅτι ἡ θάνατος δύναμις εἶναι τὸ πᾶν· ἡ διανοητικὴ ἀνάπτυξις καταπνίγεται, καὶ ἄρχει μόνον ὁ ἰσχυρότερος.

Ἰδού, εἴμεθα ἐν Σριναγάρ, τῇ ὡραίᾳ πρωτευούσῃ τῆς Κασμίρης. Κατὰ τὴν κοινὴν γνώμην, τὸ ὄνομα τῆς πόλεως παράγεται ἐξ εἴδους αἰγοκλήματος, εὐωδεστάτου, σιρίνι καλουμένου καὶ φυομένου ἐν ἀφθονίᾳ εἰς τὰ πέριξ· ἡ ἀληθὴς ὅμως ἐτυμολογία τοῦ ὀνόματος εἶναι Σρί-Νάϊα-Γάρ, ἤτοι ἡ νέα πόλις τοῦ Ὑψίστου. Κεῖται ἡ πόλις ἐν ἐκτεταμένῃ πεδιάδι, ἐχούσῃ μῆκος μὲν 80 μιλίων, πλάτος δὲ 40 ὡς ἔγγιστα. Λέγει ἡ παράδοσις ὅτι ἡ ἀπὸ Λαχώρης εἰς Κασμίρην ὁδὸς ἐχαράχθη παρὰ τοῦ Καχέδ, ἐγγόνου τοῦ Βράμα, ὅστις διάτεμε δύο ὄρη. Τὸ κολοσσιαῖον τοῦτο ἔργον καλεῖται ἡ Κασμίρειος πύλη, καὶ τὸ διατμηθὲν ὄρος ἔλαβε τὸ ὄνομα Κας-μέρ. Ἡ χώρα κατοικεῖται ὑπὸ διαφόρων λαῶν δόγματος μωαμεθανικοῦ, ἐξουσιάζεται δὲ ὑπὸ οἰκογενείας καταγωγῆς ἰνδικῆς. Ὁ πατὴρ τοῦ σημερινοῦ ἡγεμόνος ἠγόρασεν αὐτὴν ἀντὶ ἑκατομμυρίων, τινῶν ῥουπίων, καὶ ἀνεγνωρίσθη ὑπὸ τῆς Ἀγγλίας, πρὸς ἣν πληρώνει ἐτήσιον φόρον εἰς σάλια καὶ εἰς πρόβατα.

Ἡ πρώτη ἐπίσκεψις τοῦ συζύγου μου ἦτο πρὸς τὸν μαχαραγιᾶν Ῥαμχίρ-Σιγγ, ὅστις ὑπεδέχθη αὐτὸν μετὰ πολλῆς ἐπισημότητος καὶ τὸν ἠρώτησε περὶ τοῦ σκοποῦ τῆς ἐλεύσεώς του. Ὁ σύζυγός μου τῷ ἀπήντησεν ὅτι μόνον αἱ ἐπιστημονικαὶ ἔρευναι ὡδήγησαν τὰ βήματά του καὶ ὅτι ὁ πόθος του θὰ ἦτο νὰ προχωρήσῃ μέχρι Σκάρδου καὶ Γελλίτης. Ὁ ἡγεμὼν λίαν φιλοφρόνως τῷ ἔδωκε τὴν ἄδειαν νὰ μεταβῇ εἰς Σκάρδον, ἀλλὰ τῷ ἠρνήθη τὴν μέχρι Γελλίτης προχώρησιν, διότι ἡ χώρα ἐκείνη εὑρίσκετο ἐν ἐπαναστάσει. Ὁ ἡγεμὼν τῆς Κασμίρης εἶναι ἀνὴρ εὐειδής, εὐφυὴς καὶ γλυκὺς τοὺς τρόπους· ἡ παράστασίς του ἔχει μεγαλοπρέπειαν ὡς καὶ πᾶν του νεῦμα καὶ πᾶν κίνημά του· εἶναι δὲ καὶ εἷς τῶν ἰσχυροτέρων ἐγχωρίων ἡγεμόνων. Ἔχει τρεῖς υἱοὺς καὶ πολλὰς θυγατέρας. Ὁ πρωτότοκος τῶν υἱῶν του εἶναι μὲν ἔγγαμος, ἀλλ' ἄτεκνος· διὸ καὶ τῷ ἐπιτρέπεται νὰ νυμφευθῇ ἄλλην γυναῖκα. Οἱ Ἰνδοὶ μίαν μόνον ἔχουσι νόμιμον σύζυγον· μόνον ὁσάκις εἶναι ἄτεκνοι ἡ θρησκεία των τοῖς ἐπιτρέπει νὰ συνάψωσι δεύτερον γάμον. Ὁ μέγας σκοπὸς τοῦ βίου τῶν Ἰνδῶν εἶναι ν' ἀποκτήσωσιν υἱόν· ἐν ἐλλείψει τούτου δύναται νὰ υἱοθετήσῃ οἱονδήποτε παιδίον. Λέγουσιν ὅτι ὁ πατὴρ τοῦ ἡγεμόνος εἶναι ὁ μόνος, ὅστις ὑπάνδρευσε τὴν θυγατέρα του, διότι ἄλλοτε αἱ κόραι ἐφονεύοντο ἅμα τῇ γεννήσει των· τότε μόνον ἐφείδοντο αὐτῶν οἱ γονεῖς, ὁσάκις δὲν εἶχον ἄρρενα τέκνα. Ὁ γάμος τῆς θυγατρὸς τοῦ ἡγεμόνος ἐτελέσθη μετὰ ἐκτάκτου μεγαλοπρεπείας, διαρκέσας ἐπὶ πολλὰς κατὰ συνέχειαν ἡμέρας. Ἀμύθητον ἦτο τὸ ποσὸν τῶν ἐν τῷ γάμῳ τούτῳ καταναλωθέντων χρημάτων. Ὁ σήμερον ἡγεμών, ὡς καὶ ὁ εὐφυέστατος πρωθυπουργός του, ἀγαπῶσι τοὺς Εὐρωπαίους, ἢ τοὐλάχιστον προσποιοῦνται ὅτι τοὺς ἀγαπῶσιν, ἐν ᾧ ὁ πρωτότοκος υἱὸς τοῦ ἡγεμόνος τοὺς περιφρονεῖ καὶ τοὺς μισεῖ. Ὁ πρωθυπουργός, ὅστις καλεῖται Ἄναντι-Ῥάμ εἶναι ἀνὴρ νέος τὴν ἡλικίαν· τὸν λέγουν εἰς ἄκρον εὐγενῆ ἀλλὰ καὶ δόλιον, ῥαδιουργον πεπειραμένον, προκαλοῦντα συχνὰ ῥήξεις μετὰ τῆς ἐγχωρίου Κυβερνήσεως καὶ τοῦ Ἄγγλου ἀπεσταλμένου.

Μετά τινας ἡμέρας, ἀφ' οὗ ἐντελῶς ἀνέλαβε, ἡ κυρία HENWEY μᾶς ἐπρότεινε νὰ ἐπισκεφθῶμεν τὸν ναὸν τοῦ Ταχτῆ-Σολιμάν, κείμενον ἐπὶ τῆς κορυφῆς λόφου ὑψηλοῦ. Ἡ ὁδὸς ἦτο ἀθλία· ἡ κυρία HENWEY καὶ ἐγὼ μετέβημεν ἐν φορείῳ, ὁ σύζυγός μου ἔφιππος. Ὁ ναὸς δὲν εἶναι πολὺ μεγάλος· ἀνέρχεταί τις εἰς αὐτὸν διὰ λιθίνης κλίμακος, ἐφθαρμένης ὑπὸ τῶν ποδῶν τῶν πιστῶν, καὶ διὰ μικρᾶς θύρας. Τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ ναοῦ εἶναι κεκοσμημένον διὰ γλυπτῶν πετρῶν, καὶ ἐν τῷ μέσῳ αὐτοῦ κεῖται λίγγαμ, λίθος μέλας ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἦτο κατατεθειμένος στέφανος ἐκ κιτρίνων ἀνθέων. Τὸ κίτρινον χρῶμα εἶναι τὸ σύνηθες χρῶμα διὰ τὰς ἱεροτελεστίας. Ἀπὸ τοῦ λόφου τούτου ἡ θέα εἶναι ἐκτεταμένη καὶ μεγαλοπρεπής· κάτωθεν φαίνεται ὁ ποταμός, ὅστις ἐν ἑλιγμοῖς διέρχεται διὰ τῆς πόλεως, ἧς τὰς οἰκίας περιβρέχει. Οἱ πέριξ λόφοι εἶναι τὸ πλεῖστον γυμνοὶ καὶ ἄδενδροι· ὁ ἀὴρ ὅμως εἶναι καθαρώτατος καὶ ἀληθῶς ζωογόνος.

Ὅτε ἐπεστρέφαμεν εἰς τὸ κατάλυμά μας εὕρομεν Κασμιρίους τινάς, οἵτινες εἶχον ἔλθει κατὰ πρόσκλησιν ἡμῶν, ὅπως ὁ σύζυγός μου κάμῃ ἐπ' αὐτῶν τὰς ἀνθρωπολογικὰς παρατηρήσεις του. Εἰς τὴν ἐξέτασιν ταύτην παρίστατο καὶ ὁ πρωθυπουργός, ὅπως ἀναφέρῃ περὶ αὐτῆς εἰς τὸν ἡγεμόνα του. Οἱ κατοικοῦντες τὴν χώραν ταύτην διαφέρουσι τῶν λοιπῶν Ἰνδῶν· τὸ περιεργότερον μέρος τοῦ σώματός των εἶναι ἡ κεφαλή, ἥτις εἶναι ὀγκωδεστέρα τῆς κεφαλῆς τῶν ἄλλων φυλῶν· τὸ μέτωπον εἶναι εὐρὺ καὶ ὑψηλόν, τὰ ὀλέφαρα καλῶς διεγεγραμμένα καὶ ἠνωμένα ἄνωθεν τῆς ῥινός· ἡ ῥὶς εἶναι μεγάλη καὶ καμπύλη, τὸ στόμα μέτριον καὶ τὰ χείλη λεπτά· τὸ γένειον δασύ, καὶ ἡ κόμη πυκνὴ καὶ λεία. Τὰ ὦτα εἶναι μικρά, ἐν ᾧ τὰ ἄκρα, χεῖρες καὶ πόδες, εἰσὶ μεγάλα. Τὸ σῶμα εἶναι δασεῖς καὶ εὔρωστοι, ὅλως διάφοροι τῶν Ἰνδῶν τῆς πεδιάδος, οἵτινες ἔχουσι σῶμα λεπτὸν ὡς κάλαμον. Μὲ ὅλα αὐτὰ τὰ φυσικὰ προτερήματα τῶν κατοίκων τῆς Κασμίρης, ἐφαρμόζεται ὅμως ἐπ' αὐτῶν ὅ,τι ὁ διάσημος περιηγητὴς Jacquemont εἶπε περὶ αὐτῶν πρὸ πεντήκοντα ἤδη ἐτῶν· "Λαὸς εὐφυής, ἀλλ' ἀνάνδρος· ἄνθρωποι δόλιοι, ψεῦσται, κλέπται καὶ δειλοί· φυλὴ θαυμασίως πεπροικισμένη καὶ κατοικοῦσα χώραν ἐκτάκτως εὔφορον, ἠθικῶς ὅμως διεφθαρμένη. Αἱ γυναῖκες εἶναι εὐειδεῖς, καίτοι ἔχουσαι τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ προσώπου ὑπὲρ τὸ δέον διεγεγραμμένα· ἔχουσι καλὸν ἀνάστημα, ἀλλ' εἶναι ῥυπαραί, καὶ λίαν ἀμφιβόλου ἠθικῆς."

Ἡ περιγραφὴ αὕτη εἶναι καὶ σήμερον ἀληθεστάτη. Πόθεν ὅμως προέρχεται τοῦτο; Βεβαίως ἐκ τῆς μακρᾶς βουλείας· συνετέλεσαν ὅμως εἰς τοῦτο καὶ οἱ καταστρεπτικοὶ λιμοί, οἱ ἐνσκήψαντες κατὰ καιροὺς εἰς τὴν δυστυχῆ ταύτην χώραν. Ἀναγινώσκων τις τὰς περιγραφὰς τῶν φοβερῶν τούτων θεομηνιῶν αἰσθάνεται ὀρθουμένας τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς. Ὁ σῖτος, ἡ πρώτη τοῦ ἀνθρώπου τροφή, ἐξέλιπε· τὰ ζῶα μὴ τρεφόμενα, ἀπέθνησκον ἐν ταῖς ὁδοῖς· ἄνδρες, γυναῖκες κεκοσμημέναι διὰ βαρυτίμων περιδεραίων καὶ ἐνωτίων, ἔτεινον τὰς χεῖράς των συσφιγγομένας ἐν τῇ ἀγωνίᾳ τῆς πείνης· ἄνθρωποι κάτωχροι καὶ ἰσχνοὶ ὡς σκελετοὶ ἔπιπτον πρὸ τῶν θυρῶν τῶν οἰκιῶν, παρακολουθοῦντες μὲ ἔλεμα ὀλοσυρὸν ἰσχνούς τινας βόας, δι' ὧν ἠδύναντο νὰ καταπραΰνωσι τὰς βασάνους τῆς πείνης· ἀλλ' ἡ ἀμείλικτος θρησκεία τοῖς ἀπαγορεύει ἐπὶ ποινῇ θανάτου νὰ ἐπιθέσωσι χεῖρα ἐπὶ τῶν ζώων τούτων τῶν ἱερῶν. Εἰς τοιοῦτον βαθμὸν ἐπικρατεῖ ἐνταῦθα ὁ θρησκευτικὸς φανατισμός, ὥστε ὁσάκις βραχμάνος νομίζει ἑαυτὸν βεβηλωθέντα, σπεύδει νὰ ἐξαγνισθῇ πίνων ὄρρος βοός. Ἀλλοίμονον εἰς τὸν ἀπολέσαντα τὴν βοῦν του! Ὁ πρωθυπουργὸς τῆς Νεπώλης ἔλεγεν ἡμέραν τινὰ πρὸς τὸν κ. HENWEY: "Ἐὰν τις τῶν συμπατριωτῶν σου φονεύσῃ κατὰ τύχην Ἰνδόν, εὐκολώτατα θὰ ἠδηνάμην νὰ τὸν σώσω, ἀλλ' ἐὰν κατὰ δυστυχίαν φονεύσῃ βοῦν, θὰ μοὶ ἦτο ἐντελῶς ἀδύνατον νὰ τὸν λυτρώσω ἀπὸ τῶν βασανιστηρίων καὶ τῆς θανατικῆς ποινῆς." Ὅτε

ὁ στρατὸς τοῦ ἡγεμόνος ἐξεστράτευσε κατὰ τῆς Γιλγίτης, οἱ δυστυχεῖς στρατιῶται ἐκινδύνευσαν ν' ἀποθάνωσιν ὅλοι ἐλλείψει τροφῶν· ὡς φορτηγὰ ζῶα εἶχον μεθ' ἑαυτῶν βουβάλους, ἀλλὰ τίς θὰ ἐτόλμα νὰ σφάξῃ τινὰ ἐξ αὐτῶν; Συνεβουλεύθησαν τοὺς βραχμάνας, οἵτινες συσκεφθέντες ἀπεφάνθησαν ὅτι ὁ βούβαλος δὲν εἶναι βοῦς, καὶ ἐπομένως ἠδύνατό τις νὰ τὸν μεταχειρισθῇ ὡς τροφήν. Δι' αὐτοῦ τοῦ τρόπου ἐσώθη ὁ ταλαίπωρος ἐκεῖνος στρατός. Πιθανὸν καὶ οἱ βραχμάνες αὐτοὶ νὰ ὑπέφερον ἐκ τῆς πείνης, καὶ εὗρον τὴν τοιαύτην καλπονοθεύσιν, τὴν ἱκανοποιοῦσαν καὶ τὴν συνείδησιν αὐτῶν καὶ τὸν στόμαχόν των. Εἰς τὰς χώρας των Ἰνδιῶν, τὰς ἀνηκούσας εἰς τοὺς Ἄγγλους τὸ θόειον κρέας πωλεῖται ἀπροσκόπτως· οἱ βραχμάνες εἶναι ὡς πρὸς τοῦτο εἰς ἄκρον ἀνεκτικοί, ὡς ἀποδεικνύει καὶ τὸ ἑξῆς γεγονός.

Κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Ἀκβὲρ εἰς τῶν βραχμάνων παρεκάλεσε τὸν ἡγεμόνα τούτον νὰ ἐκδώσῃ διαταγήν, ἀπαγορεύουσαν τὴν σφαγὴν βοὸς ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ του· ὁ ἡγεμών, ἐκδοὺς τὸ διάταγμα, μεγάλως ἠπόρησεν ἰδὼν μετὰ μικρὸν τὸν αὐτὸν βραχμάνα, ὅστις τὸν παρεκάλεσε νὰ καταργήσῃ πάλιν τὸ διάταγμα τοῦτο, καὶ ἠθέλησε νὰ μάθῃ τὸ αἴτιον τῆς τοιαύτης παλινῳδίας. Ὁ βραχμὰν τῷ ἀπήντησεν, ὅτι εἶδε καθ' ὕπνον πολλὰς βοῦς καταδιωκούσας αὐτὸν διὰ τῶν κεράτων των, καὶ ὅτι ἡ μία ἐξ αὐτῶν τῷ εἶπεν· "Ἀγνοεῖς ὅτι μετὰ θάνατον αἱ ψυχαί μας μεταβαίνουσιν εἰς ἄλλα σώματα ὑπὸ μορφὰς εὐγενεστέρας; Ἐὰν ἡ θρησκεία σου σοὶ ἀπαγορεύῃ νὰ μᾶς σφάξῃς καὶ νὰ παρέξῃς ἡμῖν τὸ ἀγαθὸν τοῦτο, μὴ ἐμποδίζεις καὶ τοὺς ἄλλους εἰς τοῦτο, διότι οὗτοι γίνεσαι ἐχθρός μας." Τὸ ἀνέκδοτον τοῦτο χρησιμεύει εἰς τὸ νὰ κατευνάσῃ τὴν τύφλν συνειδότος τῶν Ἰνδῶν, οἵτινες μεγάλως ὠφελοῦνται ἐκ τῆς πωλήσεως τοῦ θοείου κρέατος. Ὁπωσδήποτε ἡ πώλησις τοῦ κρέατος τούτου ἀπαγορεύεται ἐν Κασμίρῃ, καὶ ὁ λαός, καίτοι ἀνήκων εἰς τὴν μωαμεθανικὴν θρησκείαν, ἀναγκάζεται νὰ ὑποτάσσηται εἰς τοῦτο. Ὁ ἡγεμὼν Ῥαμχίρ-Σιγγ δὲν ἔχει βεβαίως κακὰς διαθέσεις, ἀλλ' ὑπόκειται τοσοῦτον εἰς τὴν ἐξουσίαν τῶν βραχμάνων, ὥστε οὗτοι πράττουσι κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτοῖς. Οἱ Πανδῖται, οἱ τὴν πρώτην ἐν Κασμίρῃ κατέχοντες θέσιν, εἶναι οἱ βραχμάνες, οἱ τηρήσαντες ἄθικτον τὴν θρησκείαν των. Ὁ τύπος τῶν Πανδιτῶν εἶναι ὡραῖος· τὸ ὑψηλὸν καὶ εὐγενὲς μέτωπον κοσμεῖται διὰ τῆς καλύπτρας, καὶ ἡ ῥὶς εἶναι εὐθεῖα καὶ κανονική. Τὸ δέρμα των εἶναι καθαρὸν καὶ λευκόν, ἡ δὲ κόμη των μέλαινα· τὸ στόμα εἶναι μικρόν, καὶ ὁσάκις μειδιᾷ φαίνονται δύο σειραὶ λευκοτάτων ὀδόντων. Τὰ ἄκρα των, ἰδίως αἱ χεῖρες, εἶναι μικρὰ καὶ λεπτά, προδίδοντα τὸ καθαρὸν τῆς φυλῆς των. Τὸ ἀνάστημά των εἶναι ὑψηλόν, αἱ δὲ κινήσεις των μεγαλοπρεπεῖς. Οἱ Πανδῖται ἔχουσι συναίσθησιν τῆς εὐγενοῦς αὐτῶν καταγωγῆς, διὸ καὶ περιφρονοῦσι τοὺς βραχμάνας τῆς Βεγγάλης, οὓς θεωροῦσι κατωτέρους αὐτῶν· οὐδέποτε ἠθέλησαν νὰ συζευχθῶσι γυναῖκας ὀλωμανίδας. Ἐξαιρέσει τοῦ θρησκευτικοῦ αὐτῶν φανατισμοῦ, εἶναι εὐγενεῖς τοὺς τρόπους καὶ ὀλιγώτερον δόλιοι τῶν ἄλλων, καίτοι μὴ ἀποστρεφόμενοι τὸ ἐκ τῆς ἐμπορίας καὶ τῶν συναλλαγῶν κέρδος. (Ἕπεται συνέχεια.)

ΒΑΚΧΙΚΟΝ.

Ἐμπρὸς κορίτζια καὶ παιδιά.
Ἐμπρὸς 'στὸ γλέντι μὲ καρδιά!
Μὲ τὴν πλόσκα τὴν χρυσῆ
Ἂς γορίσῃ τὸ κρασί!
Φθάνουν ποιά τὰ βάσανα, οἱ πόνοι μας, οἱ στεναγμοί,
Μόνον γέλοιο μιὰ στιγμή!

Ἡ ποιὸ ὤμορφη κυρνᾷ,
Μιὰ ματιὰ ἐνῷ περνᾷ,
Μιὰ ματιὰ της 'ντροπαλή,
Καὶ 'στὸ χέρι της φιλή...
Ἂν θυμώσῃς δὲν πειράζει, ἂν θυμώσῃς σὲ περνᾷ,
Γλυκὰ ματια γαλανά.

Τώρα κάθε παλλικάρι,
Τὸ ποτῆρί του ἂς πάρῃ,
Νὰ ρουφίξῃ μὲ καρδιά,
'Σ τῆς δικῆς του τὴν ὑγειά,
Κ' ὕστερα τὴν λόρ' ἂς κρούσῃ νὰ τὴν ψάλλῃ τὴν καλή,
Ὅπου λαχταρεῖ πολύ.

Τί νὰ πῶ ἐγὼ σ' ἐσένα,
Μαυρομάλλα γαλανή;
Τὰ τραγούδια ξεχασμένα
Ἡ καρδιά μου σὰν πονῇ·
Τί χορδὴ νὰ σὲ τανύσω, κι' ἄλλο τι νὰ σὲ εἰπῶ
Παρὰ ὅτι σ' ἀγαπῶ;

Θένα ψάλλω τοὺς καϋμούς μου.
Καὶ τοὺς μαύρους στεναγμούς μου,
Ποῦ ἡ κάθε σου ματιά,
'Σὰν ἀκτίνας σαϊτιά,
Μ' ἄναψε μεσ' 'στὴν καρδιά, ἄναψαν παντοτεινά.
Μάτια σου τὰ γαλανά.

Νύχτα, 'μέρα δὲν κοιμοῦμαι,
Νυχτοποῦλι ὀλογυρνῶ,
Μόνο σένα συλλογοῦμαι,
Καὶ στενάζω καὶ θρηνῶ.
Μὰ τοῦ κάκου, τῆς φωτιαίς μου δὲν τῆς σβύνουν στεναγμοί,
Δὲν τῆς σβύνουν οἱ κλαυθμοί.

Ἔχεις δροσερὸ τὸ χρῶμα,
Ἔχεις τρυφερὴ ματιά,
Τριανταφυλλένιο στόμα,
Ὅμως ἄσπλαγχνη καρδιά·
Κάθε χάρι στὸ δικό σου τὸ οὐράνιο κορμί,
Πόνος μου καὶ στεναγμοί.

Τὸ ποτῆρί μου γεμίστε
Μὲ φαρμάκι καυτερό,
Καὶ μαζή μου τραγουδεῖστε
Τὴν σκληρὴ ποῦ λαχταρῶ,
Τραγουδεῖστε, 'στῆς χορδῆς μου τὸ πικρὸ τὸ γογγυτό,
Καὶ ἂς τρέξῃ τὸ ποιοτό.

Καὶ ἂς τρέξῃ σὰν τὸ αἷμα
Σκοτωμένου εἰς τὴν γῆ,
Τοῦ κρασιοῦ τὸ μαῦρο πνέμμα
Νὰ μοῦ σβύσῃ τὴν πληγή,
Νὰ μοῦ σβύσῃ τὴν εἰκόνα τῆς θεᾶς ἀπὸ τὸν νοῦ,
Καὶ τὸν πόθο τ' οὐρανοῦ.

Σεῖς κυρνάτε, βρὲ παιδιὰ
Καὶ μὲ ἐλαφρὴ καρδιά,
Ἄχ! ρουφᾶτε τὸ κρασί,
Εἶν' ἡ τύχη σας χρυσῆ·
Μὲ τὸν ἔρω συμφωνία σεῖς ἐδέσατε γερά,
Μ' εὐτυχία καὶ χαρά.

Σύ, γλυκό μου ἀηδόνι,
Γλυκοκέλαδο πουλί,
Τὴν καρδιά μου μὲν πληγόνει
Ὅ,τ' ἡ γλῶσσά σου λαλεῖ,
Μὲ τὸν ἔρωτα στὰ χεῖλη ἔχεις ἐλαφρὴ καρδιά,
Ἄχ! κερνᾶτε, βρὲ παιδιά.

Ἄχ! κερνᾶτε νὰ ξεχάσω·
Εἶν' ἡ λήθη στὸ κρασί·
Μὲ τὴν μέθη θὰ περάσω
Ὅ,τι μ' ἔκαμες ἐσύ.
Θὰ ζαλίσω τὸ μυαλό μου καὶ θὰ πνίξω τὴν καρδιά,
Στὴν ὑγειά της, βρὲ παιδιά.

Ἐν Σοφίᾳ,

Ἰ. Α. Ζερβουδάκης.

ΛΗΘΗ.

Ἐὰν τῆς λήθης ποταμὸς
εὑρίσκετο ὡς ὁ ἀρχαῖος,
πνίγων τοὺς πόνους ἰταμῶς
καὶ τὴν ἀνάμνησιν τῶν τέως,

Ἐὰν τῆς λίμνης εὐτυχὴς
ἀνέδυον κάτω ἐκείνης,
πλήρης χαρᾶς, πλήρης ψυχῆς,
ἀλλ' ἄνευ σοῦ, ἄνευ ὀδύνης,

Ἐὰν τὴν θλίψιν, ἣν σιγῶν
ἐν τῇ ψυχῇ μου ἤδη φέρω,
τῆς λήθης ἤρκει τις σταγὼν
νὰ θεραπεύσῃ καὶ νὰ χαίρω...

Ἂν ἡ ἡδεῖα σου φωνή,
ἣν ἤκουον ὡς ῥήτραν πάλαι,
μοὶ ἦτο ξένη καὶ καινή,
ἡ δὲ μορφή σου ὡς αἱ ἄλλαι...

Οὐδόλως, ὦ τῆς χθὲς χαρά,
ὅδωρ τῆς λήθης θὰ ἐῤῥόφων,
ἢ τ' ὄνομά σου ἐν ἀρᾷ
θὰ ἔῤῥιπτον εἰς λήθης ζόφον.

Δὲν θέλω ὀδὸν φαεινὴν
νὰ σβέσω νῦν τῆς προτεραίας,
ὀστάνη ταλαιπώρου νῦν
ἡ μνήμη τερπωλῆς ἀρχαίας.

Ἀπεθεώθης ἐν ἐμοί!
δὲν σὲ σβεννύει λήθης λίμνη!
τὸ χεῖλος μου δὲν βλασφημεῖ
ὅ, τι καρδία χθὲς ἐξύμνει.

Τὸ ὄνομά σου ἱερὸν
ἔρωτος θέμα ἀθανάτου,
κἂν κλέος φέρῃ ὀλιβερὸν
ἐν τῇ ψυχῇ μου Ἡροστράτου.

Τὸ ὄνομά σου ἱερὸν
καὶ ἂν δὲν ἦτον ὄνομά σου,
μνήμη ὡραίων μας καιρῶν,
οἴκος οὐράνιος διάσου.

Δὲν ἀγαπᾷ ἐν τῇ ζωῇ
ἢ ἅπαξ ἡ ἀγνὴ καρδία·
Τὸ εἶπε λύρα, τὸ νοεῖ
πᾶς ὁ βιῶν ἐν ἀληθείᾳ.

Ἔρως τῆς χθὲς, ὦ ἀγλαά,
δὲν εἶναι ἔρως, θεῖος πόθος·
ἀλλ' εἶναι ἔρωτος σκιά,
εἶναι ἐρώτων γόνος νόθος.

Πόσον ταχέως λησμονεῖς!
Λοιπὸν τὰ τόσα ἄσματά μου,
βροχῆς σταγόνες θερινῆς
κατέπεσαν ἐπὶ τῆς ῥάμμου;

Λησμόνησον! δὲν λησμονῶ!
ὁ ἔρως ἐν ἐμοὶ δὲν θνήσκει·
ἐν τῇ τροπῇ σου δὲν θρηνῶ,
διότι ἔρως μὲ μεθύσκει.

Πίε τῆς λήθης τὸ νερόν,
φιλτάτη μου, νὰ λησμονήσῃς
ὁποῖον κρῖμα φοβερὸν
ἄχρι τῆς χθὲς νὰ ἀγαπήσῃς.

Μακράν μου, κῆλυξ στυγερά!
μακρὰν ἀλυτηρία λήθη!
Εἶν' ἡ ψυχή της ἱερά,
κἂν δι' ἐμὲ ἀπεκοιμήθη.

Ἐν Κωνσταντινουπόλει.

Θεόδωρος Μοσχόπουλος.

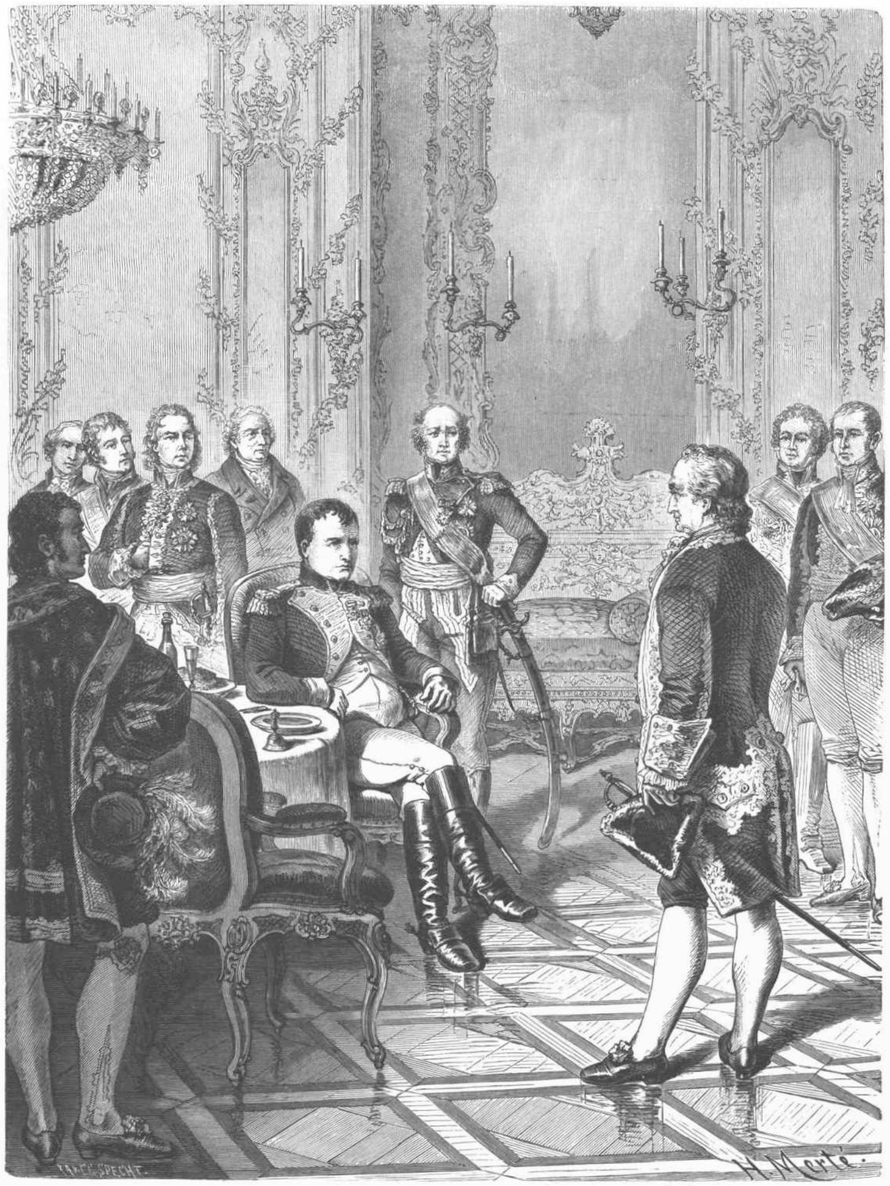

Ο ΝΑΠΟΛΕΩΝ ΚΑΙ Ο GOETHE ΕΝ ΕΡΦΟΥΡΤΗι.

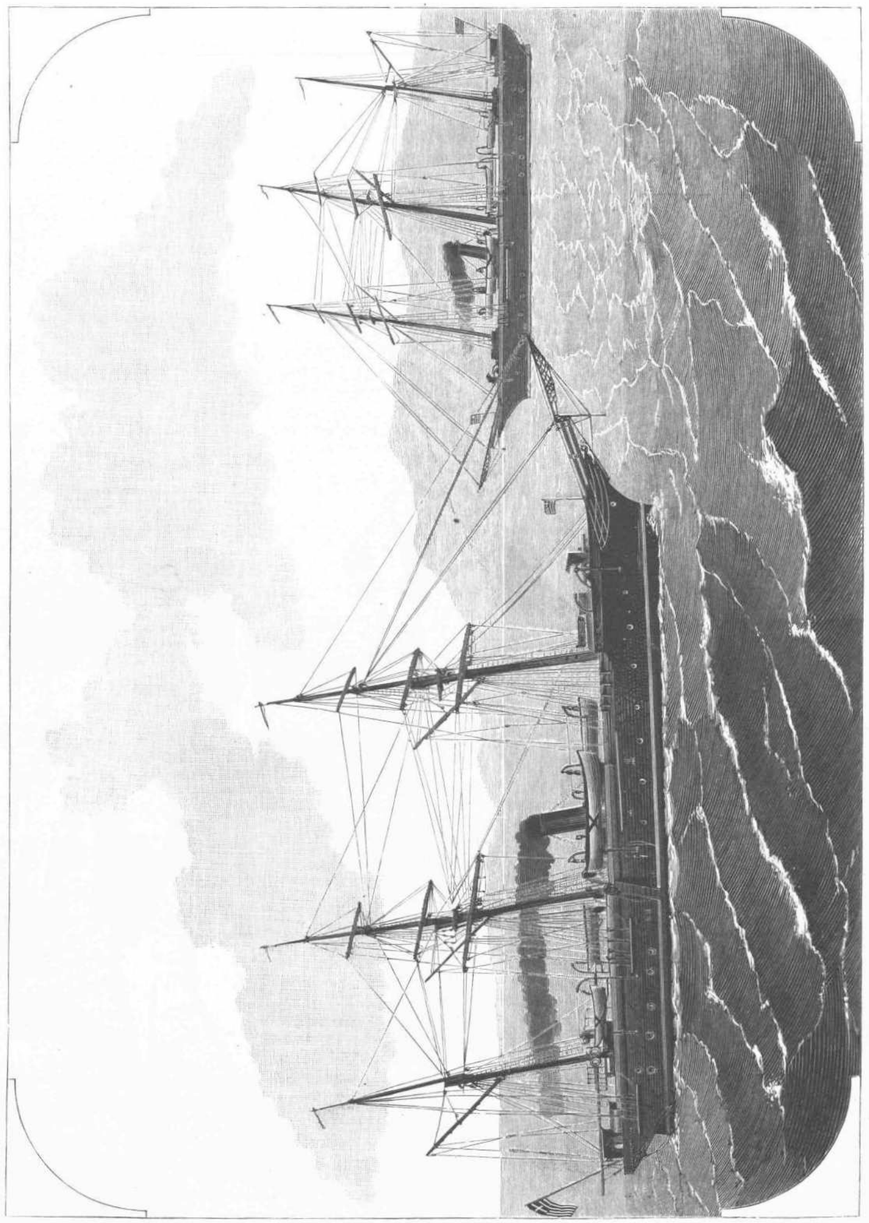

ΤΟ ΝΑΥΤΙΚΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΕΥΡΟΓΛΑΣ. ΠΗΝΕΙΟΣ.

ΤΟ ΝΑΥΤΙΚΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὰ δύο καταδρομικὰ "Εὐρώτας" καὶ "Πηνειός".

(Μετὰ εἰκόνος, ὅρα σελ. 377.)

Ἀφ οὗ ἤδη ὁ ""Εσπερος" ἐν προηγουμένοις τεύχεσιν ἐδημοσίευσε τὰς εἰκόνας διαφόρων πολεμικῶν ἡμῶν πλοίων παραθέτομεν σήμερον καὶ τὰς εἰκόνας τῶν δύο νέων καταδρομικῶν "Εὐρώτα" καὶ "Πηνειοῦ" κατὰ φωτογραφίας, ἃς εὐγενῶς οἱ ναυπηγήσαντες αὐτὰ κύριοι M'Millan καὶ υἱὸς ἐν Δουμβαρτῶνι ἀπέστειλαν ἡμῖν. Τὰ δύο ταῦτα καταδρομικὰ παρηγγέλθησαν πρό τινος παρὰ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, ὅπως χρησιμεύσωσι καὶ ὡς ἀταιωροὶ καὶ πρὸς μεταφορὰν τῶν πληρωμάτων τῶν βαρυτέρων πλοίων. Ἕκαστον τῶν πλοίων τούτων εἶναι ὠπλισμένον διὰ δύο τηλεβόλων Κρουὺπ καὶ διὰ δύο πολυτρόφων, συστήματος Hotchkiss, τοποθετημένων ἐν τῷ μέσῳ τοῦ πλοίου. Ἡ χωρητικότης ἑκάστου πλοίου εἶναι 420 τόννων, τὸ μῆκος αὐτοῦ 137 ποδῶν καὶ τὸ πλάτος 25 ποδῶν· διαιροῦνται δὲ εἰς ἓξ κεχωρισμένα ὑδροστεγῆ τμήματα. Οἱ ἱστοὶ αὐτῶν εἶναι στεροεί, ὥστε νὰ δύνανται νὰ πλέωσι τὰ πλοῖα καὶ διὰ τῶν ἱστίων μόνον. Τὰ ἱστία, τὰ σχοινία, καὶ ὅλη ἡ ἐσωτερικὴ διασκευὴ ἐγένοντο ἐν τῷ ναυπηγείῳ τῶν κυρίων M'Millan κατὰ τοὺς ἐντελεστέρους τύπους τῶν πολεμικῶν πλοίων τῆς Ἀγγλίας. Αἱ ἀποθῆκαι τῶν πολεμεφοδίων, καλῶς προπεφυλαγμέναι ἐναντίον τῶν ἐχθρικῶν σφαιρῶν, κεῖνται ὑπὸ τὰς αἰθούσας τῶν ἀξιωματικῶν, αἱ δὲ τῶν τροφῶν καὶ τοῦ ὕδατος ὑπὸ τὰ δωμάτια τῶν ναυτῶν. Τὰ δωμάτια τῶν μηχανικῶν, τῶν ἀξιωματικῶν καὶ τοῦ κυβερνήτου εἶναι πολυτελῶς κεκοσμημένα καὶ καταλλήλως πρὸς τὸ κλίμα τῆς Μεσογείου διευσκευασμένα· αἱ θύραι ἔχουσιν ὑαλοπίνακας καὶ κομψὰ παραπετάσματα· ἰδίως δὲ πολυτελῆ εἶναι τὰ διὰ τὸν κυβερνήτην ὡρισμένα δωμάτια μὲ ἀνάκλιντρα ἐκ βελούδου καὶ παραπετάσματα μεταξωτά. Τὰς μηχανὰς καὶ τῶν δύο πλοίων κατεσκεύασαν οἱ κύριοι Σκὼτ καὶ Σ"· εἶναι αὗται μηχαναὶ ἀτμοκίνητοι τοῦ νεωτάτου συστήματος 400 ἵππων δυνάμεως. Αἱ μηχαναὶ καὶ οἱ λέβητες εἶναι ὑπὸ τὴν γραμμὴν τῆς θαλάσσης, οἱ δὲ λέβητες προφυλάσσονται ἑκατέρωθεν καὶ ὑπὸ τῶν γαιανθρακαποθηκῶν· ὁ ἕλιξ εἶναι ἐκ χάλυβδος καὶ τοῦ συστήματος Bevis.

Ἀμφότερα τὰ πλοῖα ὑπέστησαν δοκιμὰς καὶ δι' ἀτμοῦ καὶ διὰ ἱστίων, καὶ ἀπεδείχθησαν στερεὰ καὶ ταχύπλοα ἐν ἴσῃ μοίρᾳ. Ἡ ταχύτης των δι' ἀτμοῦ ἦτο 10½ μίλια τὴν ὥραν, ἐν ᾧ ἡ διὰ τοῦ συμβολαίου ἀποφασισθεῖσα ταχύτης ἦτο 10 μιλίων. Αἱ περιστροφαὶ ἦσαν 126 κατὰ λεπτόν, ἡ πίεσις 69 λιβρῶν καὶ τὸ κενὸν 26 δακτύλων. Τὰ ἱστία καταλαμβάνουσιν ἐμβαδὸν 5436 τετραγωνικῶν ποδῶν.

Ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις, ὡς ἀναφέρουσιν αἱ Ἀγγλικαὶ ἐφημερίδες τῆς Γλασκώβης, δὲν ἀπέστειλεν εἰδικὸν ἐπόπτην κατὰ τὴν κατασκευὴν τῶν πλοίων καὶ ἄφησε τοὺς ναυπηγοὺς ἐντελῶς ἐλευθέρους καὶ ἀνεπηρεάστους, ὅπερ καὶ ἦτο τὸ καλλίτερον μέσον. Καὶ πράγματι ὅ τε "Πηνειὸς" καὶ ὁ "Εὐρώτας" εἶναι δύο ἄριστα πλοῖα, ἅτινα δὲν ἀμφιβάλλομεν ὅτι μεγάλας θὰ παράσχωσι τῇ Ἑλλάδι ὑπηρεσίας.

Εὐχόμεθα τοῦτο πρὸς δόξαν τῆς φίλης ἡμῶν πατρίδος!

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΕΚ ΤΟΥ ΦΑΟΥΣΤ.

(Μετὰ εἰκόνος, ὅρα σελ. 376.)

Ἡ Μαργαρίτα συλληφθεῖσα καὶ δικασθεῖσα κατεδικάσθη εἰς τὴν ποινὴν τοῦ θανάτου, ἥτις ἔμελλε νὰ ἐκτελεσθῇ τὴν ἐπαύριον, διότι ἐν στιγμῇ παραφροσύνης ἔπνιξε τὸ τέκνον αὐτῆς. Ἐκ τοῦ σημείου τούτου ἄρχεται ἡ ἑπομένη σκηνὴ μεθ' ἧς τελευτᾷ τὸ πρῶτον μέρος τοῦ δράματος, ὅπερ θεωρεῖται τὸ ἄριστον τῆς Γερμανικῆς φιλολογίας. Ἡ σκηνὴ αὕτη εἶναι ἡ μόνη, ἣν ὁ ποιητὴς ἔγραψεν εἰς πεζὸν λόγον καὶ ἡ παθητικωτέρα οὐ μόνον τοῦ Φάουστ, ἀλλὰ πάσης παντὸς νεωτέρου καὶ ἀρχαίου δράματος. Ἡ Μαργαρίτα ἀπολέσασα τὸ λογικόν, διατηρεῖ τὸν πρὸς τὸν Φάουστ ἔρωτά της καὶ ἀποκρούει ἐν τῇ παραπλανήσει τῶν φρενῶν της τὴν ἐλευθερίαν ἣν ὁ ἀγαπητός της τῇ κομίζει, ἀλλ' ἣν δὲν δύναται πλέον νὰ ἐννοήσῃ. Ἐν παρόδῳ λέγομεν ὅτι τὸ δρᾶμα τοῦτο εἶναι ἔργον ὁλοκλήρου τῆς ζωῆς τοῦ Goethe. Τὸ ἤρχισε νέος καὶ τὸ ἐτελείωσεν εἰς ἡλικίαν ὀγδοήκοντα τριῶν ἐτῶν, μηνάς τινας πρὸ τοῦ θανάτου του.

Τὴν ὑπόθεσιν ἔλαβεν ἐκ τινος ὁμωνύμου τραγῳδίας τοῦ Ἄγγλου ποιητοῦ Marlowe, ἥτις, ἅμα τῇ ἐκδόσει της μετεφράσθη εἰς διαφόρους γλώσσας καὶ παρεστάθη ἐν Γερμανίᾳ ὑπὸ διαφόρων Ἀγγλικῶν θιάσων διατρεχόντων τὴν χώραν ταύτην κατὰ τὸ τέλος τοῦ 16ου αἰῶνος καὶ κατόπιν.

Εἰς τὸ δρᾶμα τοῦτο ὀφείλει ὁ Γκαῖτε τὴν μεγάλην αὐτοῦ Εὐρωπαϊκὴν φήμην, διότι ἀληθῶς εἶνε ὅ,τι ὑψηλότερον, φιλοσοφικώτερον καὶ τρυφερώτερον ἠδύνατο νὰ γράψῃ ἀνθρώπινος κάλαμος. Διὰ τοῦτο ἐν πάσῃ σχεδὸν Εὐρωπαϊκῇ γλώσσῃ ἐγένοντο διπλαῖ καὶ τριπλαῖ αὐτοῦ μεταφράσεις καὶ μελοδράματα συνετάχθησαν ἐπὶ τῇ βάσει αὐτοῦ, ἐν οἷς τὸ ποιηθὲν τῇ συνεργασίᾳ τοῦ Jules Barbier καὶ Michel Carré καὶ μελοποιηθὲν ὑπὸ τοῦ διασήμου Γάλλου μουσικοῦ Gounod, ὅπερ πολλάκις παρέστη καὶ εἰς τὰ ἐν Ἑλλάδι θέατρα.

Μόνον ἐκ τοῦ μελοδράματος τούτου εἶνε γνωστὸν εἰς τὸ Ἑλληνικὸν κοινόν, ὅπερ ἀείποτε ἤκουσεν αὐτὸ μετὰ πολλῆς συγκινήσεως καὶ ἐνθουσιασμοῦ κατακλυόμενον ὁτὲ μὲν ὑπὸ τῶν τρυφερῶν καὶ ἁρμονικῶν στίχων, ὁτὲ δὲ ὑπὸ τῆς γοητευτικῆς μουσικῆς, ἥτις ἰδίως εἰς χείλη καλῶν ὑποκριτῶν οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν παύει τέρπουσα καὶ συγκινοῦσα. Δὲν θὰ ἴδωμεν ἄραγε μετάφρασιν αὐτοῦ καὶ ἐν τῇ ἡμετέρᾳ γλώσσῃ ἵνα μὴ μένωμεν μόνοι ἡμεῖς ἄγευστοι τῶν θαυμασίων αὐτοῦ καλλονῶν αἵτινες δὲν παύουσιν οὖσαι τὸ ἀντικείμενον τῆς μελέτης καὶ συγγραφῆς τοσούτων μεγάλων καὶ ἐμβριθῶν συγγραφέων; Βεβαίως ὁ μεταφραστὴς θ' ἀπαντήσῃ μεγάλους καὶ δυσυπερβλήτους σκοπέλους. Διὰ τοῦτο ὀφείλει νὰ ἦνε μετὰ πολλῆς ἱκανότητος καὶ παιδείας τεθωρακισμένος, ἄλλως οὐδὲν θὰ πράξῃ ἢ ν' ἀνανεώσῃ τὸ φοβερὸν κακούργημα τῶν κυκλοφορουσῶν ἐν Ἑλλάδι, ἐν τῇ λεγομένῃ ἁπλοελληνικῇ, μεταφράσεων τοῦ Ὁμήρου, Σοφοκλέους καὶ Εὐριπίδου. Ἡμεῖς ἀποπειραθέντες χάριν ἰδίας τέρψεως τὴν μετάφρασιν τῆς τελευταίας σκηνῆς πέμπομεν αὐτὴν πρὸς δημοσίευσιν μόνον ἵνα διεγείρωμεν τὴν ἅμιλλαν μεταξὺ τῶν ἡμετέρων λογίων καὶ γίνωμεν ἀφορμὴ νὰ ἐπιληφθῇ τις ἔργου, ὅπερ ὑπόσχεται πολλὴν τὴν ἠθικὴν καὶ ὑλικὴν ὠφέλειαν.

Ἐν τέλει κρίνομεν ἀναγκαῖον νὰ προσθέσωμεν χάριν τῶν ἀναγνωστῶν τοῦ "Ἑσπέρου", ἐπανερχόμενοι εἰς τὸν μέγαν ποιητὴν τοῦ Βερτέρου καὶ Φάουστ, ὅτι μόνος ἴσως οὗτος τῶν ἀνθρώπων τῶν γραμμάτων καὶ ἰδίᾳ τῶν ποιητῶν διῆλθε τὸν μακρὸν βίον του θαυμαζόμενος καὶ τιμώμενος παρὰ τῶν συγχρόνων του, καὶ εἰς τοιοῦτον μάλιστα βαθμόν, ὥστε οὐ μόνον ἡ πατρίς του Γερμανία, ἀλλ' ὁλόκληρος ἡ Εὐρώπη ἤκουε μετὰ σεβασμοῦ προφερόμενον τὸ ὄνομά του. Αὐτὸς ὁ μέγας Ναπολέων, κατὰ τὸ 1808, καθ' ἣν ἐποχὴν οἱ ἡγεμόνες τῆς Γερμανίας ἐξελιπάρουν παρ' αὐτοῦ στιγμάς τινας ἀκροάσεως, τὸν ἐκράτησε παρ' αὐτῷ ὑπὲρ τὴν μίαν ὥραν, καὶ ἔθεσεν ἰδίας χεῖρας ἐπὶ τοῦ στήθους του τὸ παράσημον τῆς Λεγεῶνος.*)

*) Τὴν σκηνὴν ταύτην παριστᾷ ἡ ἡμετέρα εἰκών, ἥτις πιστότατα μεταδίδει οὐ μόνον τὸ γνωστὸν πρόσωπον τοῦ μεγάλου Ναπολέοντος, ἀλλὰ καὶ τὸ πρόσωπον τοῦ ἑξηκονταετοῦς περίπου Goethe.

Σ. τ. Δ.

ΗΜΕΡΑ ΟΜΙΧΛΩΔΗΣ.

ΕΝ ΤΙΝΙ ΕΞΟΧΗι.

ΦΑΟΥΣΤ ΚΑΙ ΜΕΦΙΣΤΟΦΕΛΗΣ.

Φάουστ.

Ἐν δυστυχίᾳ! Ἐν ἀπελπισίᾳ! Ἐπὶ μακρὸν ἐλεεινὴ καὶ ἀπροστάτευτος ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἤδη φυλακισμένη. Ἡ γλυκεῖα, ἡ ἄτυχς κόρη ὑφίσταται ὡς κακοῦργος τὰς φοβερὰς τῆς εἱρκτῆς βασάνους. Ἕως ἐδῶ! Καὶ σὺ ἄπιστον, ἄτιμον πνεῦμα μοὶ τὸ ἔκρυπτες... Μένε ἤδη ἐνταῦθα. Περιστρέφε μανιωδῶς τοὺς διαβολικοὺς σου ὀφθαλμούς. Μένε καὶ ὄβριζέ με διὰ τῆς ἀπεχθεστάτης μοι παρουσίας σου... Φυλακισμένη!... Εἰς ἀνεπανόρθωτον καταστροφήν!... Ἔρμαιον τῶν πονηρῶν πνευμάτων καὶ τῆς ἀνοιρκτιρίμονος τῶν ἀνθρώπων δικαιοσύνης. Καὶ ἐν τούτοις σὺ μὲ ἐβαυκάλιζες δι' ἀνοσίων διασκεδάσεων, σὺ μοὶ ἔκρυπτες τὰς αὐξανούσας αὐτῆς δυστυχίας καὶ τὴν ἐγκατελίμπανες εἰς τὴν ἀπώλειαν ἀβοήθητον.

Μεφιστοφελῆς.

Δὲν εἶνε ἡ πρώτη.

Φάουστ.

Σκύλε, ἀποτρόπαιον θηρίον! Μετάβαλέ τον, ὑψίστη Σοφία, μετάβαλε τὸ ἀπεχθέστατον τοῦτο ἑρπετὸν εἰς τὴν πρώτην κυνικήν του μορφήν. Κατάστησέ το ὁποῖον ἦτο ὅτε κατὰ πρῶτον τὴν νύκτα ἐπαρουσιάσθη ἐνώπιόν μου καὶ ὁποῖον κυλινδεῖται πρὸ τῶν ποδῶν τοῦ εἰρηνικοῦ διαβάτου, ἵνα ἐπιρριφθῇ ἐπὶ τῶν ὤμων του ἀφ' οὗ τὸν ἀνατρέψῃ. Ἀπόδος αὐτῷ τὴν περιλημένην του μορφὴν ἵνα σύρηται διὰ τῆς κοιλίας πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου ἐπὶ τοῦ χώματος καὶ ἐγὼ τὸν καταπατήσω διὰ τῶν ποδῶν μου, τὸν ἐπάρατον!... Δὲν εἶνε ἡ πρώτη! Ἐλεεινότης! ἀθλιότης ταράττουσα τὸ ἀνθρώπινον πνεῦμα! Ὡς νὰ μὴν ἤρκει ἓν μόνον πλάσμα καταπίπτον εἰς ἄβυσσον τοσούτων δυστυχιῶν, καὶ ἀποθνῆσκον φοβερὸν ἀγωνίας θάνατον νὰ λυτρώσῃ ἅπαντα τὰ ἄλλα ἐνώπιον τῆς ἀπείρου ἀγαθότητος! Ὡς πρὸς ἐμὲ ἡ δυστυχία αὐτῆς μόνη σπαράττει βαθύτατα τὴν καρδίαν μου καὶ σὺ μοὶ ὁμιλεῖς ἀπαθέστατος περὶ τῆς τύχης χιλιάδων ἄλλων!

Μεφιστοφελῆς.

Ἰδοὺ ἐξήλθομεν ἐκ νέου τῶν ὁρίων μας. Ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ θορυβεῖται καὶ ἐξίσταται τὸ ἀνθρώπινον πνεῦμα. Διατί νὰ συνεταιρισθῇς μεθ' ἡμῶν ἀφοῦ δὲν δύνασαι νὰ μᾶς ἀκολουθήσῃς; Θέλεις νὰ πετάξῃς, καὶ ὅμως δὲν δύνασαι νὰ ἀποφύγῃς τὴν σκοτοδίνην. Εἰπέ μοι, ἡμεῖς ἤλθομεν κατόπιν σου, ἢ σὺ κατόπιν ἡμῶν;

Φάουστ.

Μὴ τρίζῃς τοιουτοτρόπως ἐνώπιόν μου τοὺς ἀπλήστους ὀδόντας σου! Μοὶ προξενεῖς ἀηδίαν! — Ὑπέρτατον καὶ ἄρρητον πνεῦμα, ὅπερ ἠξίωσας νὰ ἐμφανισθῇς εἰς τοὺς ὀφθαλμούς μου, ὅπερ γινώσκεις τὴν καρδίαν καὶ τὴν ψυχήν μου, διατὶ νὰ μὲ παραδώσῃς εἰς τὸν ἄτιμον τοῦτον, ὅστις τρέφεται διὰ τῆς δυστυχίας καὶ τέρπεται ἐν ταῖς καταστροφαῖς;

Μεφιστοφελῆς.

Ἐτελείωσας;

Φάουστ.

Σῶσέ την ἢ ἀλλοίμονόν σοι! Ἐπὶ τῆς κεφαλῆς σου ἡ φοβερωτέρα τῶν καταρῶν ἐπὶ χιλιάδας ἐτῶν.

Μεφιστοφελῆς.

Ἐγὼ δὲν δύναμαι νὰ λύσω τὰ δεσμὰ τοῦ Ἐκδικητοῦ οὐδὲ νὰ ἀνοίξω τὰ κλεῖθρα τῆς εἱρκτῆς του... Σῶσέ την... Τίς, εἰπέ μοι, τὴν ἐκρήμνισεν εἰς τὸ βάραθρον; Ἐγὼ ἢ σύ; (ὁ Φάουστ ῥίπτει περὶξ αὐτοῦ ὀργῖλα βλέμματα). Θέλεις νὰ λάβῃς τὸν κεραυνόν; Εὐτυχῶς δὲν ἐπετράπη τὸ τοιοῦτον ὑμῖν, ἄθλιοι θνητοί. Νὰ συντρίψῃς ἐκεῖνον, ὅστις ἀθῴως προβαίνει ἐνώπιόν σου, τοῦτο εἶνε ἴδιον τῶν τυράννων ὅταν πρόκηται νὰ ἐξέλθωσι περιπλοκῆς τινος.

Φάουστ.

Ὁδήγησόν με εἰς αὐτὴν καὶ ἐγὼ τὴν ἐλευθερόνω.

Μεφιστοφελῆς.

Καὶ ὁ κίνδυνος εἰς ὃν ἐκτίθεσαι; Γινώσκεις ὅτι εἰσέτι ἀχνίζει ἐν τῇ πόλει τὸ αἷμα τὸ ὁποῖον ἔχουσαι αἱ κακοῦργοι χεῖρές σου. Πνεύματα ἐκδικητικὰ ἵπτανται περὶ τὸν τάφον τοῦ φονευθέντος καὶ κατασκοπεύουσι τὴν ἐπιστροφήν τοῦ δολοφόνου.

Φάουστ.

Καὶ τοῦτο ἀκόμη ἔπρεπε ν' ἀκούσω παρὰ σοῦ; Ὁ κεραυνὸς νὰ σὲ κατακαύσῃ, τέρας! Ὁδήγησόν με σὲ λέγω καὶ ἐλευθέρωσέ την.

Μεφιστοφελῆς.

Σὲ ὁδηγῶ, ἀλλ' ἰδοὺ ὅ, τι δύναμαι νὰ πράξω. Νομίζεις ὅτι ἔχω πᾶσαν δύναμιν ἐπὶ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς; Ἐγὼ θὰ ταράξω τὰς αἰσθήσεις τοῦ δεσμοφύλακος, καὶ σὺ λάβε ἐν τούτοις τὰς κλεῖδας καὶ ἐξάγαγέ την διὰ τῶν ἀνθρωπίνων σου χειρῶν. Ἐγὼ θὰ ἐπαγρυπνῶ. Οἱ μαγικοὶ ἵπποι θὰ ὦσιν ἕτοιμοι καὶ θὰ σᾶς φέρω μετ' ἐμοῦ μακρὰν ἀμφοτέρους. Τοῦτο μόνον δύναμαι.

Φάουστ.

Ἄς ὑπάγωμεν.

(Ἀναπεπταμένον πεδίον· εἶναι νύξ. Ὁ Φάουστ καὶ ὁ Μεφιστοφελῆς διέρχονται ὁρμητικῶς ἐπὶ καλπαζόντων μαύρων ἵππων.*)

Φάουστ.

Τί κάμνουσιν ἐκεῖ παρὰ τὸ ἰχρίωμα;

Μεφιστοφελῆς.

Δὲν γνωρίζω τί μαγειρεύουν οὔτε τί πράττουν.

Φάουστ.

Τρέχουν ἐπάνω, τρέχουν κάτω, κυρτοῦνται καὶ πίπτουν κατὰ γῆς.

Μεφιστοφελῆς.

Εἶνε σῶμα μαγισσῶν.

Φάουστ.

Σπείρουν καὶ ἐκτελοῦν τὰ μυστήριά των.

Μεφιστοφελῆς.

Διέλθωμεν! Διέλθωμεν!

*) Ἡ σκηνὴ αὕτη περιέχει ἀνάμνησίν τινα τῆς "Λεονώρας" ᾠδῆς τοῦ Bürger ποιητοῦ συγχρόνου σχεδὸν τῶν πρώτων σκηνῶν τοῦ Φάουστ. Τῆς ᾠδῆς ταύτης ἐξεπόνησεν ἱκανῶς ἐπιτυχῆ μετάφρασιν ἐν τῇ ἡμετέρᾳ γλώσσῃ ὁ φιλόπονος καὶ φιλόμουσος κ. Ἄγγελος Βλάχος.

(Ἕπεται τὸ τέλος.)

Η ΦΡΙΚΩΔΗΣ ΝΥΞ.

(Συνέχεια.)

Ἐγερθεὶς ὁ Ῥάνδαλ ἀπὸ τοῦ βίου τούτου τῶν διασκεδάσεων καὶ τῶν ἡδονῶν, σχεδὸν παρεφρόνησεν ἐκ τῆς καταισχύνης καὶ ἐκ τῆς τύψεως τοῦ συνειδότος. Τὴν ζωήν του αὐτὴν θὰ ἔδιδεν ὑπὲρ τῆς μητρός, ἥτις τὸν ἔσωσε, καὶ ἀπεφάσισεν ἀπὸ τοῦδε νὰ ζήσῃ οὕτως, ὥστε νὰ λησμονήσῃ ἡ μήτηρ τὸ παρελθὸν καὶ αὐτὸς ν' ἀνακτήσῃ πάλιν ὄνομα ἔντιμον. Ἀλλὰ πῶς νὰ κατορθώσῃ τοῦτο, ἀφ' οὗ δι' ἑκάστου ταχυδρομείου ἤρχοντο ἐπιστολαὶ ἀπειλητικαί, ἀπαιτοῦσαι τὴν ἀπότισιν τῶν χρεῶν; Αἱ ἐκτεταμέναι γαῖαι, ἡ μεγαλοπρεπὴς ἔπαυλις, ἥτις ἄλλοτε τῷ ἀνῆκε, τὰ πολύτιμα τῆς οἰκογενείας κοσμήματα, καὶ αὐτὴ ἡ περιουσία τῆς μητρός του — τὰ πάντα εἶχον ἀπολεσθῆ. Καὶ πρὸς τί; Ἡ καρδία τοῦ Ῥάνδαλ ἐθλίβετο ἐν ἀφάτῳ λύπῃ· ἔφριττεν ἀναλογιζόμενος τί τῷ ἐκόστισεν ἓν μόνον ἔτος ἀτάκτου βίου.

— Πρέπει νὰ ἐργασθῶ, ἔλεγε καθ' ἑαυτόν, καὶ μὲ τὸν καιρὸν θὰ πληρώσω ὅλα.

— Μῆτερ, εἶπεν ἡμέραν τινὰ πρὸς τὴν γραῖαν γυναῖκα, ἥτις κατεγίνετο νὰ διευθετήσῃ τὸ πτωχικὸν οἴκημα — μῆτερ, ἔχεις ἀκόμη σπινθῆρα ἐμπιστοσύνης εἰς ἐμέ;

Πλήρης ἐλπίδος μητρικὴ στοργὴ ἀνέλαμψεν ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς τῆς Κυρίας Βώγαν.

— Πρὸς τί μ' ἐρωτᾷς τοῦτο, Ῥάνδαλ; τῷ εἶπε.

— Διότι θέλω ν' ἀρχίσω νέαν ζωήν, ἀπήντησεν ὁ υἱός. Παραφρονῶ σχεδὸν ὅταν ἀναλογίζωμαι τὸ παρελθόν, καὶ ἂν σὺ ἔχῃς πρὸς ἐμὲ ἐμπιστοσύνην, τοῦτο μὲ κεντᾷ εἰς τὴν ἐργασίαν καὶ μοὶ δίδει τὴν δύναμιν νὰ ἐπανορθώσω τὰ πάντα.

Ὀδηγήσας τὴν μητέρα του πρὸς ἕδραν καὶ γονατίσας ἐνώπιόν της,

— Ἄκουσέ με, μῆτέρ μου, τῇ εἶπεν· ἔχω σχέδιον, τὸ ὁποῖον θὰ ἐκτελέσω, ἂν ἴσαι σύμφωνος. Δὲν ἔχω χρήματα, οὐδὲ φίλους πλέον· κάθε στιγμὴν κινδυνεύω νὰ φυλακισθῶ διὰ τὰ χρέη. Μία μόνη δι' ἐμὲ διέξοδος ὑπάρχει, νὰ μεταβῶ εἰς τὸ ἐξωτερικὸν καὶ ἐκεῖ νὰ ἐργασθῶ. Μὲ τὴν ἐργασίαν μου θὰ πληρώσω τὰ χρέη μου καὶ ἔπειτα θὰ ἐξακολουθήσω νὰ ἐργάζωμαι διὰ σέ, καλή μου μῆτερ, διὰ σέ, ἥτις τὰ πάντα ἐθυσίασας ὑπὲρ ἐμοῦ. Εἰπέ μοι, ἔχεις ἀκόμη ἴχνος ἐμπιστοσύνης εἰς ἐμέ;

Ἡ Κυρία Βώγαν ἐπέθεσε τὴν χεῖρα ἐπὶ τῆς ὡραίας ἐν κατανήξει κεκλιμένης κεφαλῆς τοῦ υἱοῦ της.

— Σοὶ ἐμπιστεύομαι, Ῥάνδαλ, εἶπε, καὶ σὲ συνοδεύω διὰ ὅλης μου τῆς ἀγάπης. Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης ἂς ταφῇ δι' ἡμᾶς τὸ παρελθόν.

— Σκέπτομαι νὰ μεταβῶ εἰς τὰς Ἰνδίας, ἐξηκολούθησεν ὁ νέος· ἐκεῖ ἔχω περισσοτέρας ἐλπίδας, διότι ἐκεῖ ὁ παλαιὸς συμμαθητής μου Ῥάλφ Θόρντων κατέχει ὑψηλὴν θέσιν, καὶ αὐτός, βεβαίως, θὰ μὲ συμβουλεύσῃ καὶ θὰ μὲ προστατεύσῃ διὰ τῆς ἐπιροῆς του.

— Ναί, Ῥάνδαλ, ἀλλὰ τὰ ὁδοιπορικὰ ἔξοδα; παρετήρησεν ἡ μήτηρ. Οὐδὲν ἄλλο μᾶς ἔμεινεν ἢ τὸ μικρόν μου εἰσόδημα, καί...

— Στάσου, μῆτερ, στάσου, διέκοψεν αὐτὴν ὁ νέος· δὲν ζητῶ παρὰ σοῦ ἄλλην θυσίαν· ἀρκετὰ σὲ κατέστρεψα. Ἐγὼ ἡμάρτησα, ἐγὼ πρέπει καὶ νὰ τιμωρηθῶ· δὲν ἔχεις οὐδὲ ὀβολὸν νὰ καταβάλῃς πλέον δι' ἐμέ, οὐδὲ διὰ νὰ μὲ σώσῃς ἀπὸ τὴν φυλακήν.

— Ποῦ θὰ εὕρῃς ὅμως, Ῥάνδαλ, τὰ μέσα; Πῶς θὰ ταξειδεύσῃς ἄνευ χρημάτων;

— Ἀνέγνωσα ἐσχάτως εἰδοποίησιν εἰς τὰς ἐφημερίδας, ἥτις μοὶ ἐνέβαλε τὴν ἰδέαν· θὰ ἐργασθῶ ἐπὶ τοῦ πλοίου διὰ νὰ κερδίσω τὸν ναῦλόν μου.

— Καὶ οἱ δανεισταί σου, τέκνον μου;

— Δὲν πρέπει νὰ εἴπῃ ὁ κόσμος δι' ἕνα Βώγαν ὅτι ἐδραπέτευσεν. ἀπήντησεν ὁ Ῥάνδαλ ὑπερηφάνως· θὰ γράψω πρὸς αὐτούς, ὅτι ἂν μοὶ παραχωρήσωσι προθεσμίαν θὰ τοὺς πληρώσω μέχρις ὀβολοῦ, καὶ δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι θὰ συγκατατεθοῦν.

— Καὶ ἐγὼ θὰ σὲ στερηθῶ λοιπόν;

— Ὅταν ἐπιστρέψω, μῆτερ, δὲν θὰ ἐρυθριᾷς δι' ἐμέ, εἶπεν ὁ νέος σοβαρῶς· θὰ κατορθώσω νὰ ἐπανακτήσω τὸ καλόν μου ὄνομα. Δὲν ἔχω ἢ ὀλίγων μόνων ἡμερῶν καιρόν· τὴν Τρίτην ἀναχωρεῖ τὸ πλοῖον... Φίλησέ με, μῆτερ, καὶ δός μοι τὴν εὐχήν σου. Εἰπέ μοι πάλιν, ὅτι μὲ συγχωρεῖς δι' ὅσα ἡμάρτησα ἀπέναντί σου.

Ἡ Κυρία Βώγαν ἔκυψε καὶ ἐφίλησε τὸ ὡραῖον καὶ εὐγενὲς πρόσωπον τοῦ υἱοῦ της.

Τρεῖς ἡμέρας μετὰ ταῦτα ὁ Ῥάνδαλ εἰσῆλθε πάλιν εἰς τὸ δωμάτιον τῆς μητρός του κρατῶν πολλὰς ἐπιστολὰς ἐν τῇ χειρί.

— Ἰδέ, μῆτερ· ἔγραψα πρὸς τοὺς δανειστάς μου, καὶ οὗτοι μοὶ ἀπήντησαν ὅλοι ὅτι δέχονται τὴν πρότασίν μου· εἰς μόνον δὲν δέχεται.

— Καὶ ποῖος εἶναι οὗτος; ἠρώτησεν ἡ μήτηρ.

— Κάποιος Ἰάκωβσων, τὸν ὁποῖον δὲν γνωρίζεις. Παρ' αὐτοῦ ἐδανείσθην ἑκατὸν λίρας, καὶ ἔλαβον ἑξήκοντα μὲν λίρας μετρητάς, τεσσαράκοντα δὲ εἰς ἄθλια σιγάρα. Αὐτὸς μοὶ γράφει, ὅτι εἰς οὐδὲν θὰ μὲ ὠφελήσῃ νὰ φύγω ἐξ Ἀγγλίας χωρὶς νὰ τὸν πληρώσω, διότι αὐτὸς θὰ εὕρῃ τρόπον νὰ λάβῃ τὰ χρήματά του.

— Καὶ τί θὰ κάμῃς λοιπόν;

— Τίποτε. Θὰ τὸν πληρώσω ὅταν κερδίσω τὸ ποσὸν τοῦτο. Αὔριον ἀναχωρῶ καὶ θὰ ἐργασθῶ ὅσον δύναμαι.

Ἀλλ' ὁ δυστυχὴς Ῥάνδαλ δὲν ἦτο προητοιμασμένος ἀπέναντι τῆς ταχύτητος, μὲ τὴν ὁποίαν ὁ Ἰάκωβσων, ὁ ἀμείλικτος αὐτοῦ δανειστής, ἐξετέλεσε τὴν ἀπειλήν του. Συνοδευόμενος ὑπὸ ἑνὸς δικαστικοῦ κλητῆρος καὶ ἐν χερσὶν ἔχων ἔνταλμα φυλακίσεως μετέβη ὁ Ἰάκωβσων εἰς Σάλτων, ἔνθα κατῴκει ὁ Ῥάνδαλ μετὰ τῆς μητρός του. Παλαιὸς ὑπηρέτης τῆς οἰκογενείας ἔσπευσε νὰ εἰδοποιήσῃ τὸν Ῥάνδαλ περὶ τοῦ ἐπαπειλοῦντος αὐτὸν κινδύνου. Ὁ ἀνὴρ οὗτος εἶχε κατορθώσει διὰ τῆς οἰκονομίας ν' ἀνοίξῃ μικρὸν ξενοδοχεῖον, εἰς τὸ ὁποῖον κατέλυσεν ὁ Ἰάκωβσων μετὰ τοῦ κλητῆρος. Κατὰ τύχην ὁ ξενοδόχος ἔμαθε τὴν αἰτίαν τῆς ἀφίξεώς των, καὶ ἀμέσως ἔσπευσε νὰ εἰδοποιήσῃ τὸν νέον κύριόν του. Τότε ἀνεγνώρισεν ὁ Ῥάνδαλ τὸ κρίσιμον τῆς θέσεώς του — τότε εἶδε τὸν κίνδυνον, εἶδε τὴν καταισχύνην. Εἶχε μὲν εἴπει ὅτι Βώγαν δὲν θὰ δραπετεύσῃ, καὶ ὅμως ἐννόησεν ὅτι ἀνάγκη ἀναπόδραστος τῷ ἐπέβαλλε τὴν φυγήν. Μάτην θὰ ἐζήτει ἔλεος παρὰ τοῦ ἀμειλίκτου δανειστοῦ· δὲν τῷ ἀπέμενε πλέον ἄλλο μέσον.

Ἐν ἄκρᾳ βίᾳ ἀπεχαιρέτισε τὴν μητέρα του, ἐν συγκινήσει καὶ θλίψει βαθείᾳ ἠσπάσθη τὸ ὠχρὸν, ὡραῖον πρόσωπον, τὸ ὁποῖον ἐπέπρωτο νὰ μὴ ἴδῃ πλέον, καὶ ἔφυγε δρομαῖος μακρὰν τῆς πατρίδος του — μακρὰν τῆς μόνης καρδίας, ἥτις τοσοῦτον ἀκόμη τὸν ἠγάπα. Ἐν μέσῳ τῆς νυκτὸς ἠθέλησε νὰ μεταβῇ εἰς τὸν λιμένα, ὅθεν ἔμελλε ν' ἀναχωρήσῃ τὸ πλοῖόν του. Ὁ λιμὴν οὗτος ἔκειτο εἰς ἀπόστασιν εἴκοσι μιλίων ἀπὸ

τῆς κωμοπόλεως, καὶ ἡ ὁδὸς διήρχετο διὰ τῶν ὀρέων. Νέον αἰσθανόμενος αἴσθημα, τὸ αἴσθημα τῆς καταισχύνης, ἔβαινε δήματι ταχεῖ· μετ' οὐ πολὺ εὑρέθη εἰς τὴν ἐξοχὴν καὶ ὁ νυκτερινὸς ἄνεμος τὸν περιέβαλλε στενάζων.

Αἴφνης ἤκουσε κραυγὴν ἀγρίαν, σπαρακτικήν, ἣν παρηκολούθησε βαθεῖα σιγή. Ἐπὶ στιγμὴν ἐλησμόνησε τὰ δεινά του καὶ ἔτρεξε πρὸς τὸ μέρος, ὅθεν ἦλθεν ἡ κραυγή. Δευτέρα κραυγὴ ἠκούσθη, καὶ ὁ Ῥάνδαλ ἀκολουθῶν τὴν διεύθυνσιν εὑρέθη ἐν κοιλάδι, ὅπου τῷ ἐνεφανίσθη σκηνή, ἣν οὐδέποτε ἐλησμόνησεν. Εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ ὄρους ἔκειτο ἐν μέσῳ πυκνῆς φυτείας ἔπαυλις, καὶ εἰς τὴν θύραν ἵστατο μορφὴ γυναικεία, ἥτις ἐζήτει βοήθειαν. Ἡ σελήνη ἐφώτιζε τὸ ὡραῖον, ἀλλ' ἔντρομον πρόσωπόν της, καὶ ὅτε ἡ γυνὴ εἶδε τὸν Ῥάνδαλ πλησιάζοντα, ἔτρεξε πρὸς αὐτὸν καὶ τῷ εἶπεν·

— Ὁ Θεὸς σὰς ἀποστέλλει· τρέξετε, ἄλλως ὁ σύζυγός μου ἀποθνήσκει!

Ἐν ὀλίγαις λέξεσι τῷ διηγήθη τὰ συμβάντα· τῷ εἶπεν ὅτι ἦτο μόνη μὲ τὸν σύζυγόν της, ὅτι αἴφνης ἐλιποθύμησεν οὗτος καὶ οὐδεὶς ὑπῆρχεν ἐν τῇ οἰκίᾳ νὰ δράμῃ εἰς βοήθειαν· τότε αὐτὴ ἐν τῇ ἀπελπισίᾳ της ἔτρεξε παρὰ τὴν θύραν ζητοῦσα βοήθειαν παρὰ τοῦ Οὐρανοῦ καὶ ἡ παράκλησίς της εἰσηκούσθη.

Ὁ Ῥάνδαλ τῇ ἐπρότεινε ν' ἀνέλθῃ εἰς τὴν οἰκίαν καὶ νὰ βοηθήσῃ τὸν ἄνδρα, ἀλλ' ἡ γυνὴ τῷ εἶπεν·

— Ὄχι, ὄχι, ἱππεύσατε καὶ τρέξατε εἰς τὴν πλησιεστέραν πόλιν καὶ φέρετε ἰατρόν· μὴ φεισθῆτε οὔτε κόπου οὔτε δαπάνης.

Ταῦτα λέγουσα τὸν ὡδήγησεν εἰς τὸν σταῦλον, καὶ μετ' ὀλίγας στιγμὰς ὁ Ῥάνδαλ ἦτο ἕτοιμος. Ἐν ᾧ δὲ κεντήσας τὸν ἵππον του ἀπήρχετο καλπάζων, ἔστρεψε τὴν κεφαλὴν του καὶ ἡ θέα τῆς νεαρᾶς ἀπηλπισμένης γυναικὸς ἐνετυπώθη εἰς τὴν μνήμην του ἀνεξιτήλως.

Γ'.

Ὁ Ῥάνδαλ ἀπῆλθεν ὡς ἀστραπή. Ἡ πόλις, ἧς τὴν διεύθυνσιν τῷ ἔδειξεν ἡ Ἑλένη Γλέγκωρ, ἔκειτο εἰς ἀπόστασιν πέντε μιλίων καὶ ἐπὶ τῆς πρὸς τὸν λιμένα, ἔνθα ἔμελλε νὰ ἐπιβιβασθῇ, ὁδοῦ· μετὰ ζέσεως ἑκάντα τὸν ἵππον συλλογιζόμενος ὅτι ἀνθρώπου ζωὴ ἐξήρτητο ἴσως ἀπὸ τῆς σπουδῆς του καὶ ἔχων πρὸ ὀφθαλμῶν τὸ ὠχρὸν πρόσωπον τῆς ὡραίας γυναικός. Τέλος εἶδε μακρόθεν τοὺς φανοὺς πόλεως. Ἐπανειλημμένως τῷ ἐφάνη ὅτι ἤκουε καλπάσματα ἵππου ὄπισθεν αὐτοῦ· ἐκράτησε τότε τὸν ἵππον του, ἀλλ' οὐδὲν διέκρινε θετικῶς. Φθὰς πρὸ τοῦ ξενοδοχείου ἀφίππευσε καὶ ἐζήτησε τὸν ξενοδόχον, θέλων νὰ ἐρωτήσῃ αὐτὸν περὶ ἰατροῦ. Ἐκ τῆς ἡμιανεωγμένης θύρας τῆς αἰθούσης ἤκουσε ζωηροὺς διαλόγους, καὶ μετ' ὀλίγον τὰς ἑξῆς λέξεις.

— Καθ' ὅλον τὸν δρόμον ἠκολούθησα τὰ ἴχνη του· τώρα ὅμως τὰ ἔχασα πάλιν, καὶ δὲν ἠξεύρω ποῦ ἀνεχώρησεν.

Ὁ Ῥάνδαλ ἤνοιξε τὴν θύραν καὶ εὑρέθη ἐνώπιον τοῦ ἐξηγριωμένου προσώπου τοῦ κ. Ἰάκωβσων. Ἐπὶ στιγμὴν ἔμεινεν ὡς κεραυνόπληκτος. Αἴφνης ὁ Ἰάκωβσων ἠγέρθη, καὶ ὁ Ῥάνδαλ ἐξελθὼν δρομαῖος ἐπέβη τοῦ ἵππου καὶ ἀπῆλθε πάλιν πρὶν ἢ ὁ καταδιώκων αὐτὸν ἐξέλθῃ παρὰ τὴν θύραν.

Ἡ δυστυχὴς γυνή, ἡ κρίσιμος αὐτῆς θέσις — ἡ παραγγελία της, τὰ πάντα εἶχον λησμονηθῆ· μία μόνον ἰδέα περιεστρέφετο ἀκόμη εἰς τὸν νοῦν του, καὶ ἡ ἰδέα αὕτη ἦτο — ἡ φυγή. Ἡ καταισχύνη τὸν παρηκολούθει ἐν μορφῇ μαινομένου ἀνδρός, ὅστις εἶχεν ἀπόφασιν νὰ τὸν καταστρέψῃ· πρὸ αὐτοῦ ἔκειτο εἴτε φυλακὴ καὶ ὄλεθρος, εἴτε φυγὴ καὶ σωτηρία —

— Οὐδεὶς Βώγαν, ἔλεγε καθ' ἑαυτὸν κεντῶν τὸν ἵππον του, οὐδεὶς Βώγαν θ' ἀμαυρώσῃ ποτὲ τὴν θύραν φυλακῆς. Ἐὰν δὲν δυνηθῶ νὰ τῷ διαφύγω, δὲν θὰ τὸν ἀφήσω νὰ μὲ συλλάβῃ ζῶντα.

Καὶ ἔφευγε διὰ μέσου ἀγρῶν, ἐν οἷς ἐκοιμῶντο τὰ ποίμνια, διὰ μέσου χωρίων, ὧν οἱ κάτοικοι ἀφυπνισθέντες ἔβλεπον ἐκ τῶν παραθύρων μὴ ἐννοοῦντες τίς ἦτο ὁ τόσον θορυβωδῶς καλπάζων ἐν ταῖς ἐρήμοις τοῦ χωρίου των καὶ σκοτειναῖς ὁδοῖς. Ὁ Ῥάνδαλ οὐδὲν ἔβλεπε, περὶ οὐδενὸς ἐσκέπτετο ἢ περὶ φυγῆς. Καθ' ὅλον τὸ διάστημα οὐδὲ ἐσκέφθη ὅτι ὁ ἵππος δὲν τῷ ἀνῆκεν — ἐσυλλογίσθη μόνον ἑαυτὸν λησμονήσας ἐντελῶς τὴν γυναῖκα, ἥτις τῷ εἶχεν ἐμπιστευθῆ ἐντολὴν σπουδαίαν τοσοῦτον καὶ κατεπείγουσαν.

Ἐφαίνετο ὅτι καὶ ὁ εὐγενὴς ἵππος συνησθάνετο πόσον ἐκρέματο ἀπὸ τὴν ταχύτητά του, διότι ὅλον του τὸ σῶμα ἦτο πλῆρες ἀφροῦ καὶ οἱ πόδες του μόλις ἐπάτουν τὸ ἔδαφος — καὶ ὁ Ῥάνδαλ ἐξηκολούθει κεντῶν καὶ παροτρύνων αὐτόν, ὡς νὰ ἐφοβεῖτο μὴ καὶ αὐτοῦ τοῦ εὐγενοῦς ζώου αἱ δυνάμεις δὲν ἀνθέξωσιν ἐπὶ πολύ. Αἴφνης τῷ ἐπῆλθεν ἡ ἰδέα ὅτι ἡ διαγωγή του εἶναι διαγωγὴ αἰσχροῦ προδότου, ὅτι ἔφυγεν ἀνάνδρως, ἐν ᾧ ἴσως ἀπ' αὐτοῦ ἐξήρτητο ἡ ζωὴ ἑνὸς ἀνθρώπου — καὶ ὅτι ὁ ἵππος, ἐφ' οὗ ἐδραπέτευσεν, οὐδὲ ἀνῆκεν αὐτῷ. Καὶ ὅμως ἔλεγε καθ' ἑαυτόν· "Τί νὰ κάμω; Ἐὰν ἔμενον, ὁ Ἰάκωβσων βεβαίως δὲν θὰ ἐπείθετο εἰς τοὺς λόγους μου καὶ πάλιν θὰ μοὶ ἦτο ἀδύνατον καὶ ἰατρὸν νὰ ζητήσω καὶ τὸν ἵππον νὰ ἐπιστέψω." Ἀλλ' ἡ ἐσωτερικὴ φωνή, ἣ οὐδέποτε δυνάμεθα νὰ ἐπιβάλλωμεν σιγήν, ἡ φωνὴ τῆς συνειδήσεως τὸν ἐπετίμα ἐν τῷ σκότει τῆς νυκτὸς καὶ τῷ ἔλεγεν ὅτι ἔπραξε κακῶς καὶ ὅτι ἔφυγεν ὡς ἄνανδρος προδότης.

— Ἄμα φθάσω εἰς τὸν λιμένα, εἶπεν ὁ Ῥάνδαλ μετ' ὀλίγον καθ' ἑαυτόν, θὰ παραδώσω τὸν ἵππον εἰς τίμιον ἄνθρωπον νὰ τὸν ἐπιστρέψῃ εἰς τὸν κύριόν του.

Τέλος προσέβαλε τὸ οὖς του ὁ θόρυβος τῆς θαλάσσης. Ὁ Ῥάνδαλ ἀνέπνευσε βαθέως· πλὴν φεῦ! ὁ ἵππος του, ὁ τοσοῦτον πιστῶς ὑπηρετήσας αὐτόν, δὲν ἠδυνήθη ν' ἀνθέξῃ ἐπὶ πλέον· μόλις ἔφθασεν εἰς τὴν παραλίαν πόλιν, ἔπεσε νεκρὸς ἐκ τοῦ κόπου.

Ὁ Ῥάνδαλ δὲν ἐσυλλογίσθη ἐπὶ πολύ· βήματι ταχεῖ ἔσπευσεν εἰς τὸ παραθαλάσσιον καὶ μετ' ὀλίγον εὑρίσκετο ἐν τῷ πλοίῳ. Ὁ Ἰάκωβσων εἶχε λάβει ἐσφαλμένην καὶ ἀντίθετον διεύθυνσιν καὶ ἀπώλεσε τὰ ἴχνη τοῦ ἀνδρός, ὃν κατεδίωκεν. —

Διὰ τὸν Ῥάνδαλ ἤρχισε τώρα βίος μόχθων καὶ ἐργασίας. Ἔφθασε σῶος εἰς τὰς Ἰνδίας, ὅπου ὁ φίλος του τὸν ἐδέχθη πολὺ φιλοφρόνως καὶ τῷ ἐπρομήθευσε θέσιν, ἐν ᾗ ἠδύνατο νὰ εὐδοκιμήσῃ. Ἅμα ἠδυνήθη νὰ οἰκονομήσῃ μικρόν τι ποσὸν τὸ ἔπεμψεν εἰς Ἀγγλίαν πρὸς παλαιὸν φίλον του, ὃν παρεκάλεσε νὰ μεταβῇ εἰς τὴν ἐπαρχίαν τῆς Ἐόρκης ν' ἀναζητήσῃ τὴν ἔπαυλιν (ἧς τὴν θέσιν τῷ περιέγραψε), νὰ ζητήσῃ συγγνώμην διὰ τὸ ὅλως ἀκούσιον παράπτωμά του καὶ ν' ἀποζημιώσῃ πλουσίως τὴν οἰκογένειαν διὰ τὸν ἵππον, οὗ ὁ θάνατος τῷ παρέσχε τὴν σωτηρίαν. Ὁ φίλος προθύμως ὑπεσχέθη νὰ φροντίσῃ, ἀλλὰ πρὸς μεγάλην του θλῖψιν ὁ Ῥάνδαλ ἔλαβε μετὰ παρέλευσιν ἱκανοῦ χρόνου ἐπιστολήν, δι' ἧς ὁ φίλος του τῷ ἀνήγγειλεν ὅτι ἀνεῦρε μὲν τὴν ἔπαυλιν, ἀλλ' ὅτι αὕτη ἦτο ἐντελῶς κενὴ καὶ ἀκατοίκητος, οὐδὲ ἠδυνήθη νὰ μάθῃ τίς κατῴκει αὐτήν. Τὸ μόνον, τὸ ὁποῖον ἐπληροφορήθη ἦτο, ὅτι ἐν ῥητῇ τινι ἡμέρᾳ ἀπέθανεν ἐκεῖ αἴφνης ὁ οἰκοδεσπότης καὶ ὅτι ἡ σύζυγός του ἀνεχώρησεν εὐθὺς ἐκεῖθεν· οὐδὲ τὸ ὄνομα αὐτῆς ἠδυνήθη νὰ μάθῃ. Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης ὁ βίος τοῦ Ῥάνδαλ κατέστη βασανιστήριον· μάτην τῷ προσεμειδία ἡ τύχη καὶ ἔχυνε πρὸ τῶν ποδῶν του ἄφθονα τὰ δῶρά της — ἡ ἰδέα ὅτι ὁ κύριος τῆς ἐπαύλεως ἐκείνης ἀπέθανεν ἐπειδὴ αὐτὸς δὲν τῷ ἀπέστειλεν ἰατρόν, δὲν τὸν ἄφινεν ἥσυχον, καὶ εὐχαρίστως θὰ ἔδιδεν ὅλον τὸ χρυσίον, τὸ ὁποῖον ἐπλήρου βαθμηδὸν τὸν σάκκον του, ἐὰν ἠδύνατο νὰ ἐξαλείψῃ τὸ κακούργημά του τῆς φρικώδους ἐκείνης νυκτός.

(Ἕπεται τὸ τέλος.)

Η ΕΡΓΑΣΙΑ ΤΩΝ ΣΦΗΚΩΝ.

(Μετὰ εἰκόνος, ὅρα σελ. 382.)

Πάντες βεβαίως παρατήρησαν ἐν ταῖς μεσημβριναῖς χώραις μικρὰς ἀνωμάλους ἐπιχωματώσεις προσηρμοσμένας εἴτε εἰς δοκοὺς εἴτε καὶ εἰς τοὺς τοίχους τῶν οἰκιῶν. Ἐκ πρώτης ὄψεως ἠδύνατο νὰ ἐκλάβῃ τις ταύτας ὡς κηλίδας ἢ μικροὺς σωροὺς χωμάτων μείναντας ἐκεῖ κατὰ τύχην ἢ ἀφεθέντας συνεπείᾳ ἀμελείας τῶν ὑπηρετῶν· ἐὰν ὅμως ἐξετάσῃ ἐπιμελέστερον τὰς ἐπιχωματώσεις ταύτας θὰ ἴδῃ ὅτι αὗται εἶναι φωλεαί, ὧν οἱ ἀρχιτέκτονες ἀνήκουσιν εἰς τὴν τάξιν ὑμενοπτέρων ἐντόμων, τῶν σφηκῶν. Αἱ στρογγύλαι ὀπαὶ τῶν φωλεῶν τούτων εἶναι αἱ θυρίδες αἱ χρησιμεύουσαι ὡς ἔξοδοι εἰς τὰ ἀναπτυχθέντα ἔντομα, τὰ ὁποῖα ἐνεργήσαντα ἐν ἰδιαιτέρᾳ ἕκαστον κυψέλῃ τὴν μεταμόρφωσιν αὐτῶν ἀποβάλλουσι τέλος τὸ περικάλυμμα τῆς χρυσαλλίδος καὶ εὔθυμα καὶ ζωηρὰ ἐξέρχονται τῆς εἰρκτῆς των ὅπως ἀπολαύσωσι τῆς ζωῆς καὶ τοῦ φωτός.

Ἂς παρακολουθήσωμεν τὴν ἐργασίαν μιᾶς τῶν μοναζουσῶν τούτων σφηκῶν. Τὸ ἔντομον τοῦτο ὁμοιάζει μεγάλην μέλαιναν μυῖαν· αἱ πτέρυγες αὐτοῦ χρώματος ἰοειδοῦς εἶναι στιλπνόταται· ἡ κοιλία του χωρίζεται ἀπὸ τοῦ θώρακος διὰ στενοτάτης ζώνης· οἱ κάτωθεν κρίκοι τῆς κοιλίας εἶναι ἐρυθροί. Αἱ γνάθοι αὐτοῦ κατέρχονται παρὰ τῷ ἄρρενι ὡς εἶδος δρεπάνου καὶ εἶναι ὅλως δυσανάλογοι πρὸς τὸ μέγεθος τοῦ ὅλου σώματος. Τὸ ἔντομον τοῦτο εἶναι κεντροφόρον ὑμενόπτερον ἐκ τῶν διπλοπτέρων, ἀνῆκον εἰς τὸ γένος τῶν Εὐμενίων ἢ μοναζουσῶν λεγομένων σφηκῶν. Τὸ θῆλυ φροντίζει περὶ τῆς κατασκευῆς τῆς φωλεᾶς· πρὸς τοῦτο ἐκλέγει πρῶτον θέσιν κατάλληλον ἐπὶ δοκοῦ ἢ εἰς τὴν γωνίαν παραθύρου τινός· ἀφ' οὗ ἐπισταμένως ἐξετάσῃ τὴν θέσιν ἡ σφὴξ ἀπομακρύνεται πάλιν. Μετ' ὀλίγον ἐπανέρχεται φέρουσα μεθ' ἑαυτῆς μικρὰν σφαῖραν πηλοῦ, κατασκευασθέντος διὰ τῶν γνάθων ἐξ ἄμμου λεπτῆς καὶ σιέλου. Τὸ σφαιρίδιον τοῦτο κολλᾷ ἡ σφὴξ ἐπιτηδείως ἐπὶ τοῦ τοίχου, καὶ εἶτα ἀπέρχεται νὰ φέρῃ νέαν πηλοῦ προσθήκην. Εἰς διάστημα ἡμερῶν τινῶν φαίνεται ὁλόκληρος ἐξόγκωσις, ἀποτελεσθεῖσα ἐκ τῆς προσθήκης τῶν σφαιριδίων. Τὴν φωλεὰν ταύτην ἡ σφὴξ περιβάλλει διὰ μικρῶν στρογγύλων ὀπῶν, ὧν ἑκάστη ἀντιστοιχεῖ πρὸς ὠοειδῆ κυψέλην, σύμμετρον ἐσωτερικῶς καὶ ἔχουσαν τὰ τοιχώματα λειότατα. Ὁ ἀριθμὸς

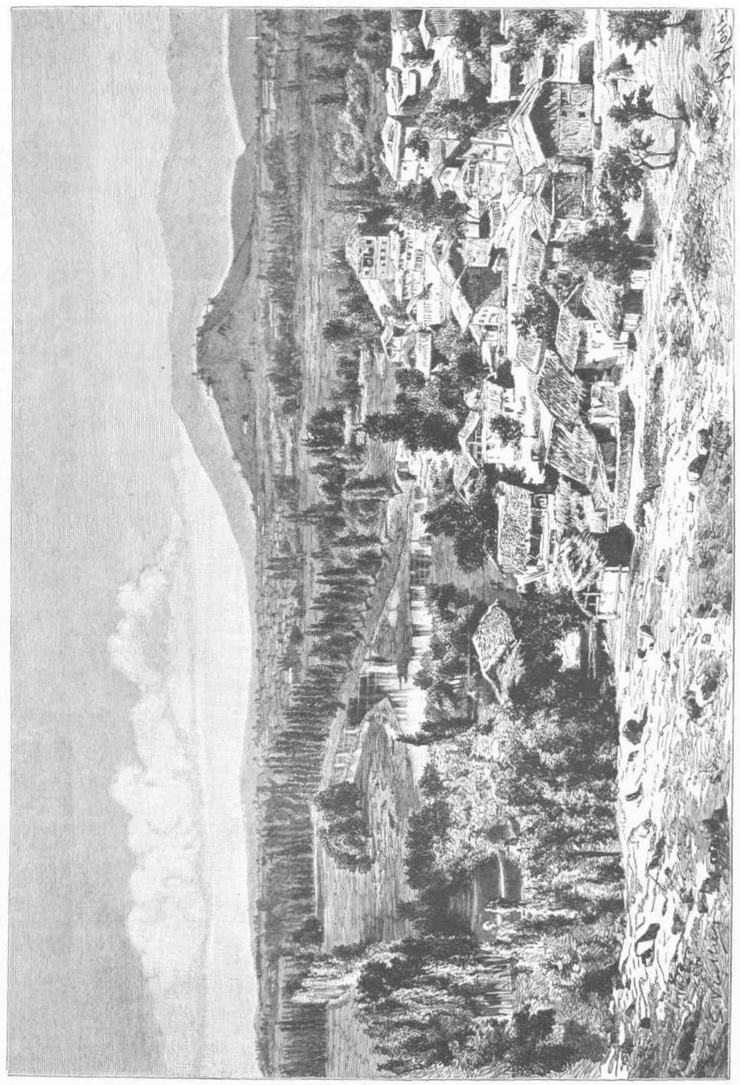

Η ΠΟΛΙΣ ΣΡΙΝΑΓΑΡ.

τῶν κυψελῶν τούτων εἶναι ἐνίοτε μέγας· ὑπάρχουσι φωλεαὶ περιέχουσαι πλέον τῶν εἴκοσι κυψελῶν· ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἡ ὅλη φωλεὰ εἶναι τριακοντάκις μεγαλειτέρα τοῦ ἐντόμου. Εἰς ἑκάστην τῶν κυψελῶν τούτων ἡ σφὴξ ἀποθέτει ἓν ὠόν, συσσωρεύουσα πέριξ αὐτοῦ τὴν ἀναγκαίαν διὰ τὸ μικρὸν ἔντομον τροφήν. Τὴν τροφὴν ταύτην εἰσάγει βαθμηδὸν ἐντὸς τῆς κυψέλης, συλλέγουσα αὐτὴν ἐν ὑπαίθρῳ. Περίεργον εἶναι νὰ παρακολουθήσῃ τις τὴν θήραν ταύτην τῆς σφηκός. Πετῶσα ἄνωθεν μικρῶν θάμνων, ἅμα ἴδῃ κάμπην καθημένην ἐπὶ φύλλου, ὁρμᾷ κατ' αὐτῆς μὲ τὴν βίαν ἁρπακτικοῦ ὀρνέου, συσφίγγει διὰ τῶν γνάθων της τὸν λαιμόν της καὶ τὴν κεντᾷ διὰ τοῦ κέντρου της. Ἡ κάμπη κάμνει κινήσεις τινὰς σπασμωδικάς, ἐμεῖ πράσινόν τι ὑγρὸν καὶ πίπτει ἀναίσθητος· τότε ἡ σφὴξ τὴν παραλαμβάνει καὶ τὴν φέρει πρὸς τὴν φωλεάν. Ἡ μεταφορὰ αὕτη δὲν ἐκτελεῖται εὐκόλως διότι καὶ ἡ λεία εἶναι συνήθως βαρεῖα καὶ ἡ ἀπόστασις μεγάλη· διὸ καὶ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν τὴν ἀποθέτει, ποτὲ μὲν τὴν φέρει, ποτὲ δὲ τὴν σύρει καὶ τέλος τὴν εἰσάγει εἰς τὴν κυψέλην· εἰκοσάκις, τριακοντάκις ἐπαναλαμβάνει τὴν θήραν ταύτην ἀναλόγως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ὠῶν, διότι κατὰ μέσον ὅρον ἓξ κάμπαι ἀπαιτοῦνται δι' ἕκαστον ὠόν. Ἀποπερατώσασα τὴν ἐργασίαν ταύτην ἡ μήτηρ σφὴξ φράσσει ἑκάστην ὀπὴν τῆς φωλεᾶς διὰ πηλοῦ, μεθ' ὃ ἀποσύρεται καὶ ἀποθνήσκει πλησίον τῆς φωλεᾶς, ἣν μετὰ τοσούτου κόπου κατεσκεύασε καὶ ἐτροφοδότησεν. Οὗτος εἶναι ὁ προορισμὸς τοῦ μικροῦ τούτου ἐντόμου, ὅπερ πέπρωται νὰ μὴ ἴδῃ οὐδέποτε τὰ μικρά του, διὰ τὰ ὁποῖα τόσον φιλοστόργως ἐμερίμνησεν.

Μετ' ὀλίγον βλέπομεν κινούμενον ἐντὸς τῆς κυψέλης μικρὸν σκώληκα λευκόν, ἀσθενῆ ἰσχνὸν καὶ τυφλόν, ὅστις, μόλις γεννηθείς, ἐπιπίπτει θαρραλέως κατὰ τῶν περὶ αὐτὸν συσσωρευμένων καμπῶν. Μάτην προσπαθεῖ ἡ κάμπη, καίτοι ὀγκωδεστέρα, ν' ἀπαλλαγῇ τοῦ μικροῦ ἐχθροῦ της· ὁ σκώληξ εἰσδύει βαθμηδὸν βαθύτερον εἰς τὸ σῶμά της. Ὁποία ἀγωνία διὰ τὴν δυστυχῆ κάμπην, ἥτις ἐξακολουθεῖ ζῶσα μέχρις οὗ σχεδὸν ἐντελῶς καταφαγωθῇ, διότι αἱ σπασμωδικαὶ αὐτῆς κινήσεις δὲν τελειόνουν εἰμὴ ὅταν ἐκλείψῃ ἐντελῶς. Πῶς νὰ ἐξηγήσῃ τις τὸ φαινόμενον τοῦτο; Ἡ κάμπη προσβάλλεται ὑπὸ παραλυσίας καὶ παρουσιάζει, καί τοι ζῶσα, ὅλα τὰ φαινόμενα τοῦ θανάτου. Κεντωμένη διὰ δελκίνης δεικνύει μικρὰς σπασμωδικὰς κινήσεις, ἰδίως εἰς τὰ ἄκρα τοῦ σώματος. Ἡ αἰτία τῆς τοιαύτης καταστάσεως εἶναι γνωστή· ἡ σφὴξ κεντᾷ τὴν κάμπην ἐν μέσῳ τοῦ σώματος καὶ εἰς τρόπον, ὥστε νὰ προκαλῇ διὰ τοῦ δηλητηρίου της παραλυσίαν. Εἰς αὐτὸ ἀκριβῶς τὸ μέρος τοῦ σώματος τῆς κάμπης καὶ ἡ νεογέννητος σφὴξ προσαρμόζει τὸ ἀδηφάγον στόμα της. Ἀφ' οὗ ὅμως ἡ σφὴξ μεγαλώσῃ καὶ αἱ σιαγόνες της ἐνισχυθῶσιν, ἐπιτίθεται ἀδιακρίτως κατὰ τῶν ἄλλων καμπῶν, τρώγουσα νῦν μὲν ἐκ τῆς μιᾶς νῦν δὲ ἐκ τῆς ἑτέρας.

Ἐν διαστήματι ἑνὸς μηνὸς ὁ σκώληξ ἀνεπτύχθη ἐντελῶς, καὶ ἀποπερατώσας τὸ συμπόσιόν του ἑτοιμάζεται νὰ γείνῃ χρυσαλλίς. Εἶναι δὲ τότε σκώληξ στρογγύλος 20 χιλιοστομέτρων μήκους, γαλακτώδους καὶ ροδοχρόου χρώματος, σχεδὸν ἀκίνητος καὶ ἐντελῶς ἄπους. Τὸ ἄνω μέρος τοῦ σώματος κλίνει πρὸς τὰ ἐμπρὸς καὶ ἡ μικρὰ στρογγύλη κεφαλὴ ὁμοιάζει σφαιρίδιον ἀχάτου, ἐφ' οὗ διακρίνονται αἱ γνάθοι καὶ αἱ σιαγόνες διὰ τοῦ βαθυτέρου ἐρυθροῦ χρώματος. Ὁ σκώληξ οὗτος σύγκειται ἐκ δεκατεσσάρων κυκλικῶν τμημάτων, συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς κεφαλῆς. Οἱ κύκλοι οὗτοι χωρίζονται κα-

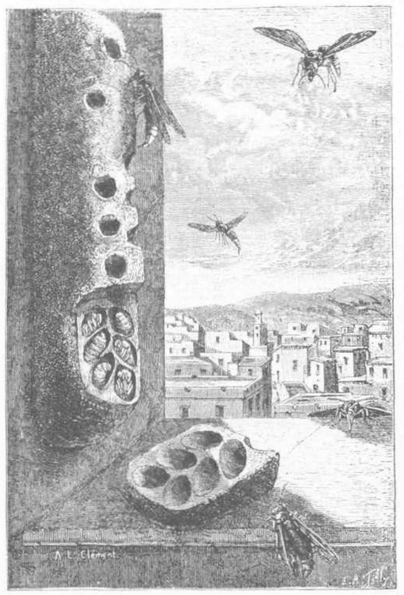

ΑΙ ΣΦΗΚΕΣ.

νονικῶς καὶ ἐπὶ αὐτῶν φαίνοντοι μικραὶ ἐξοχαί, αἵτινες εἶναι τὰ ἐξωτερικὰ ὄργανα τῆς ἀναπνοῆς· αἱ ἐξοχαὶ αὗται εἶναι δώδεκα τὸν ἀριθμόν, ἀνὰ δύο ἐπὶ ἑκάστου κύκλου· οἱ δύο πρῶτοι καὶ οἱ δύο τελευταῖοι κύκλοι δὲν ἔχουσι στίγματα.

Ὁ σκώληξ, φθάς εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο τῆς ἀναπτύξεως, περιβάλλει τὴν κυψέλην του διὰ τοῦ πρώτου μεταξωτοῦ καλύμματος καὶ περιτυλίσσεται ἐντὸς τρυφεροῦ βομβυκίου. Ἀνοίγων τις μετά τινας ἡμέρας τὸ βομβύκιον τοῦτο εὑρίσκει σφῆκα ὅλως λευκὴν καὶ τρυφερά· οἱ πόδες της καὶ τὰ πτερά της εἶναι κολλημένα εἰς τὸ σῶμα, καὶ ἐν γένει ὅλον τὸ ἔντομον φαίνεται κεκυρτωμένον. Βαθμηδὸν ὅμως οἱ ὀφθαλμοί του χρωματίζονται καὶ καθίστανται μέλανες· ἐπίσης χρωματίζονται καὶ τὸ στόμα καὶ τὰ διάφορα τοῦ θώρακος μέρη, καὶ τέλος τὸ ἔντομον παρουσιάζεται ἡμῖν ἐν τῷ φυσικῷ αὐτοῦ χρωματισμῷ. Ἐπὶ τινα χρόνον μένει ἐν τοιαύτῃ καταστάσει μέχρις οὗ ἡ ὥρα τῆς ἐλευθερίας του ἤχεῖ, ἀποβάλλει τὸ περικάλυμμά του, τὸ ὁποῖον τρώγει, διασχίζει τὸ βομβύκιον, διαρρηγνύει τὴν πεφραγμένην ὀπὴν τῆς κυψέλης του καὶ ἐξέρχεται εἰς τὸ φῶς. Τότε μένει ἔκπληκτος ἡ σφὴξ καὶ τεθαμβωμένη, ἀνοίγει τὰς πτέρυγας καὶ πετᾷ εἰς τὸν ἀνοικτὸν ἀέρα, ὅπου δὲν ἔχει ἢ ὀλίγων μόνον ἡμερῶν βίον.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΑ.

Ἡ Ἐπανάστασις τῶν ἀνδρῶν ὑπὸ Οὐαλτέρου Βέσαντ. Μετάφρ. ἐκ τοῦ Ἀγγλικοῦ ὑπὸ τῆς Κ^ης Ε. Μ. Α. Ἐν Ἀθήναις 1885. — Πρὸ μικροῦ ἐξεδόθη τὸ χαριέστατον τοῦτο μυθιστόρημα καὶ ἐν τῇ ἡμετέρᾳ γλώσσῃ. Τὸ ζήτημα, ὅπερ πραγματεύεται, εἶναι ζήτημα τῆς ἡμέρας, τοσούτου γινομένου λόγου περὶ τῆς χειραφετήσεως τῶν γυναικῶν. Ἐκτὸς δὲ τούτου περιέχει τὸ βιβλίον πολλὰς ἰδέας ἐμβριθεστάτας καὶ φιλοσοφικάς, ἃς μόνον οἱ Ἄγγλοι δύνανται νὰ ἐκφράσωσι διὰ τῆς χαρακτηριζούσης αὐτοὺς εὐτραπελείας. Ὁ συγγραφεὺς τοῦ ἐν λόγῳ βιβλίου ἐπροσπάθησε νὰ κινήσῃ τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ ἀναγνώστου διὰ τῆς λεπτότητος καὶ τῆς σαφηνείας ἐν τῇ ἐκθέσει τῶν σκηνῶν, ἃς περιγράφει, καὶ οὐχὶ διὰ τῶν συνήθων ἐκείνων τῆς φαντασίας τερατουργημάτων, φόνων, αὐτοχειριῶν καὶ κακουργημάτων, ἐν οἷς καταφεύγουσιν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ οἱ μυθιστοριογράφοι ὅπως ἐξεγείρωσι τὴν περιέργειαν τοῦ κοινοῦ καὶ ἐξοδεύσωσι περισσότερα ἀντίτυπα, ἀδιαφοροῦντες ἐντελῶς, ἂν ἡ τοιαύτη ἀνάγνωσις δηλητηριάζῃ τὴν καρδίαν τῶν νέων καὶ ἐξάπτῃ ἐπὶ κακοῦ τὰς νεαρὰς κεφαλάς. Συγχαίρομεν ἀπὸ καρδίας τῇ Κ^α μεταφραστῇ ἐπὶ τῇ ἐκλογῇ τοῦ ὡραίου τούτου ἔργου καὶ δὲν ἀμφιβάλλομεν ὅτι πᾶς ὁ ἀναγινώσκων αὐτὸ ἐκ τῶν ἡμετέρων θὰ αἰσθανθῇ ἀληθῆ τέρψιν, ἣν δὲν αἰσθάνεται ὁ ἄνθρωπος εἰμὴ μόνον ἐν τῇ ἀναγνώσει καλῶν καὶ ἠθικῶν βιβλίων. Τὸ σχῆμα τοῦ βιβλίου εἶναι κομψόν, ὁ τύπος καθαρός, καί, ὅπερ οὐσιωδέστερον, ἡ μετάφρασις ἐγένετο ἐν γλώσσῃ καθαρευούσῃ καὶ γλαφυρᾷ, οὐχὶ δὲ δεδιασμένῃ καὶ σχολαστικῇ.

ΔΙΑΦΟΡΑ.

Ἐν Βρεττανίᾳ, τῇ γαλλικῇ ἐπαρχίᾳ, ὑπάρχει ἔθιμον, αἱ κόραι νὰ προσέρχωνται ἐν ὡρισμέναις ἡμέραις εἰς τὸν χορὸν φοροῦσαι ἐρυθρὸν ἔνδυμα περιεζωσμένον κάτωθεν διὰ λεπτῶν λευκῶν ἢ κιτρίνων ταινιῶν. Αἱ ταινίαι αὗται ἐμφαίνουσι τὴν προῖκα τῆς κόρης· δηλ. ἑκάστη λευκὴ ταινία δηλοῖ ἄργυρον καὶ ἀντιστοιχεῖ πρὸς ἐτήσιον εἰσόδημα 100 φράγκων· ἑκάστη κιτρίνη ταινία δηλοῖ χρυσόν, ἀντιστοιχοῦσα πρὸς 1000 φράγκων εἰσόδημα. Τὸ ἔθιμον τοῦτο διευκολύνει εἰς τοὺς νεανίας τοὺς θηρεύοντας προῖκα, τὴν ἐκλογὴν τῆς συζύγου, διότι ἀριθμοῦντες τὰς λεπτὰς ταινίας δύνανται νὰ ὑπολογίσωσι τὴν προῖκα ἑκάστης κόρης. Ἐννοεῖται οἰκοθεν ὅτι αἱ κόραι αἱ φοροῦσαι τὰς κιτρίνους ταινίας εἶναι καὶ αἱ μᾶλλον περιζήτητοι.

Ἐν Βοστῶνι τῆς Ἀμερικῆς ἀπεβίωσε πρό τινος ὁ ἑκατομμυριοῦχος Γεώργιος Γάρνερ, ὅστις ἐκληροδότησεν εἰς τὴν σύζυγόν του ἐτήσιον εἰσόδημα εἰς χρυσὸν ἀνάλογον τοῦ βάρους τοῦ σώματός της. Ἡ κληρονόμος αὕτη ἐζύγιζε κατὰ τὸν θάνατον τοῦ συζύγου της 97 λίβρας, θὰ λάβῃ ἑπομένως τὸ πρῶτον ἔτος 180 χιλ. φράγκων περίπου. Ἐννοεῖται ὅτι ἡ τεθλιμμένη σύζυγος θὰ φροντίσῃ εἰς τὸ μέλλον νὰ ῥυθμίζῃ τὸ βάρος τοῦ σώματός της πρὸς τὰς ἀνάγκας της, ὅπως μὴ ἐλλαττωθῇ τὸ εἰσόδημά της. Κατὰ τὴν

ἡμέραν τοῦ θανάτου τοῦ ἀλλοκότου τούτου ἀνδρὸς δέον νὰ ἐκτελῆται κατ' ἔτος, μετὰ τὸ μνημόσυνον, ἡ ζύγισις τῆς χήρας του, ὅπως προσδιορίζηται καὶ τὸ χρηματικὸν ποσόν, τὸ ὁποῖον δικαιοῦται νὰ λάβῃ.

Θήρα. Δύναται τις ποτὲ νὰ φαντασθῇ πόσα ζῶα δύναται εἰς καὶ μόνος κυνηγὸς νὰ φονεύσῃ ἐν σειρᾷ τινι ἐτῶν; Ὁ νῦν αὐτοκράτωρ τῆς Αὐστρίας Φραγκίσκος Ἰωσὴφ ἐφόνευσεν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1848, ὅτε ἀνέβη ἐπὶ τοῦ θρόνου, μέχρι τοῦ τέλους 1884, 43,138 ζῶα, ἤτοι 14,175 φασιανούς, 8270 πέρδικας, 6456 λαγωούς, 4418 κονίκλους, 1570 αἰγάγρους, 1404 χῆνας, 1270 ἀγριοχοίρους, 825 ξυλόκοτας, 807 ἐλάφους, 922 δορκάδας, 197 ἀλώπεκας, 1 ἄρκτον καὶ 40 ἄλλα καταστρεπτικὰ ζῶα· πρὸς δὲ καὶ 1287 ἁρπακτικὰ πτηνά, ἀετούς, ἱέρακας κτλ.

ΓΝΩΜΑΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ.

Πᾶν ζῶον ἔχει τὴν νόσον του· ὁ ἄνθρωπος ἔχει τὸ ἐνοίκιον, ὅπερ εἶναι νόσος χρονία, γινομένη δεξεῖα ἀνὰ τριμηνίαν. Λαφάργης.

Ἡ ψυχρότης τοῦ κοινοῦ εἶναι ὡς τὸ παγωμένον ὕδωρ, ἐν τῷ ὁποίῳ οἱ μὲν ἀδύνατοι προσβάλλονται ὑπὸ πλευρίτιδος, οἱ ἰσχυροὶ ὅμως ἐνδυναμοῦνται. Ἐδμ. Ἀμπού.

Τὸ θέατρον εἶναι συνήθως ἡ φιλολογία ἐκείνων τῶν ἀνδρώπων, οἵτινες δὲν ἔχουσι καιρὸν πρὸς ἀνάγνωσιν. Ste. Beuve.

Οὐδὲν ὁμοιάζει περισσότερον ὅλκα κομψῶς ἐνδεδυμένον ἢ κακὸν βιβλίον πολυτελῶς δεδεμένον. A. Scholl.

Ἡ εὐγνωμοσύνη καὶ ἡ ἀχαριστία εἶναι ἀμφότεραι ὀπαδοὶ τῆς εὐεργεσίας· ἡ μὲν προηγεῖται, ἡ δὲ ἕπεται αὐτῆς. B.

Ἀδίκως παρωμοίασαν τὰς γυναῖκας πρὸς τὰ ἄνθη· διότι πάντοτε θὰ ὀρίσταται μεταξὺ αὐτῶν ἡ διαφορά, καθ' ἣν τὸ ἄνθος, ὅταν ᾖ ἐναίσιμον, τὸ ἀγνοεῖ. B.

ΩΡΑΙ ΣΧΟΛΗΣ.

Αἴνιγμα 317.

Εἰς τὸ φῶς ἐγὼ σὲ φέρω,
Καὶ σοὶ δίδω τὴν ζωήν·
Τῆς ὑπάρξεώς σου εἶμαι
Ἀναπόσπαστος πυρήν.
Ἐὰν ὅμως δύο μέλη
Μ' ἀφαιρέσῃς τῶν ἐντός,
Ἐν τῷ ἅμα θὰ μὲ ἴδῃς
Γνωστὸν μέρος τοῦ παντός.

Ν. Κ. Μουσούρης, ἐν Βερδιάνσκα.

Αἴνιγμα 318.

Ζῶον εἶμαι, φίλε, δίπουν,
Πλὴν τετράποδα φρουρῶν,
Καὶ φρουροῦμ' ἀπὸ τετράπουν
Ἀπὸ τὸν κοινὸν ἐχθρόν.
Δὲν μὲ ἔλυσες; Τί πρᾶγμα!
Ἐν ᾧ λύσιν ἔχ' ἁπλῆν.
Τὸ μὲν πρῶτον εἶναι γράμμα,
Καὶ τὸ δεύτερόν μου μήν.

Θρᾷξ.

Αἴνιγμα 319.

Θέλεις, φίλε, νὰ μὲ λύσῃς,
Πρὸς δορρᾶν στρέψε τὸν νοῦν.
Ἔχω σῶμα ῥωμαλέον,
Ἔχω στιβαρὸν τὸν ποῦν,
Χρῶμα χάριεν καὶ θέλγον
Καλλιτεχνικὰς ψυχάς·
Ἀπαρτίζω πλεῖστα ἔθνη,
Λαμπρὰς πόλεις καὶ φυλάς.
Ἐν Εὐρώπῃ εἰμὶ γίγας,
Λύκος ἐν τῇ Ἀφρικῇ,
Λέων δὲ ἐν τῇ Ἀσίᾳ
Κίνα καὶ Ἀμερικῇ.
Τὸ γινώσκω, θὰ μοὶ θραύσῃς,
Φθονερέ, τὴν κεφαλήν,
Ἀλλὰ τότε θ' ἀναπέμπω
Εὐωδίαν θελκτικήν.

Γ. Βαρκλαντῆς, ἐν Τόνιδι.

Πρόβλημα 320.

* * * * * * *
ω ζ υ λ ε σ ι
* * * * * * *
α μ α ς η ς α

Ν' ἀναπληρωθῶσιν οἱ ἀστερίσκοι διὰ γραμμάτων, οὕτως ὥστε νὰ σχηματισθῶσιν ὁριζοντείως μὲν δύο ὀνόματα τόπων ἐνδόξων κατὰ τὴν ἀρχαιότητα, καθέτως δὲ ἑπτὰ λέξεις δισσύλλαβοι.

Ν.

Πρόβλημα 321.

Στοιχειοθέτης ἀπρόσεκτος ἀνέτρεψε κατὰ λάθος 15 στοιχεῖα γραμμῆς ἑτοίμης. Τὸ χειρόγραφον δὲν ἦτο πλέον πρόχειρον· διὸ καὶ ὁ δυστυχὴς ἠπόρει πῶς ὤφειλε νὰ συμπληρώσῃ τὴν γραμμήν. Ἐνθυμεῖτο μόνον ὅτι ἡ φράσις συνέκειτο ἐκ τριῶν λέξεων καὶ ὅτι ἦτο ἀρχαῖον ῥητόν. Ἐδοκίμασεν ἑπομένως νὰ εὕρῃ τὴν φράσιν ταύτην, καὶ πρῶτον μὲν τὴν ἐσχηματίσεν οὕτω·

νεώτεραι γῆρα νοῦ

Ὁ τυπογράφος τῷ εἶπεν ὅτι τοῦτο δὲν ἔχει ἔννοιαν· τότε ἐδοκίμασε καὶ δεύτερον καὶ ἐστοιχειοθέτησεν·

ἔρωτι γραῖαν ἑνοῇ.

Ὀργισθεὶς ὁ τυπογράφος τὸν ἐπέπληξεν, εἰπὼν αὐτῷ ὅτι πρέπει νὰ εὕρῃ φράσιν μὲ σημασίαν. Καὶ ὁ στοιχειοθέτης μετὰ πολλοῦ κόπου καὶ ἀναδιφήσας λεξικὰ κατώρθωσε νὰ τὴν σχηματίσῃ οὕτω·

τῇ ἐννοίᾳ γεραίρω.

Ἀλλὰ καὶ πάλιν ὀρθὴ δὲν ἦτο. Ζητεῖται ἑπομένως ποία ἡ ὀρθὴ φράσις, καὶ ὡς ἐκ τούτου τὸ ἀρχαῖον ῥητόν.

Ν.

Πρόβλημα 322.

Ἵππειον ἅλμα.

μὸν	μα	καὶ	βα	με	ως	γῶ	καρ
τα	λάμ	τῆς	ρί	δες	νε	σημ	τὰς
κα	θερ	σε	μας	θραί	ὼ	δί	φλο
ρω	χέ	τε	χί	χω	ἔ	νε	βρί
εὐ	τε	τός	ρως	τοτ'	λα	τὸ	ας
ως	ἔ	τυ	ρῶν	ας	εἰσ	ας	α
τό	ραι	πόν	ἡ	κας	ἡ	τὸν	ου
τοῦ	τοῦ	μας	μέ	καρ	λί	νι	ὦ

Ἰω. Κ. Γρουμπός, ἐν Γαλαζίῳ.

ΛΥΣΕΙΣ.

Αἰνίγματος 311.

Αἷμος — λαιμός.

Αἰνίγματος 312.

Ἂν — Θρᾷξ — ἄνθραξ.

Αἰνίγματος 313.

Νόμος — μόνος — πόνος — ὄνος.

Προβλήματος 314.

≻ αός,	Φ ἐα,
≻ ρα,	π χει,
π ὀδον,	κ ἔθας,
— ον,	κ φαῖρα,
κ ὤμα,	≻ κτή,
κ κάφος,	≻ ἤρος,
≻ ρκτος.	— ππος,
	≻ σμα.

Προβλήματος 315.

Ὁ μὲν 9, ὁ δὲ 3, διότι
$9 - 9/3 = 3 + 9/3$ ἢ $6 = 6$
καὶ $9 + 3/3 = 3 + 7$.

Προβλήματος 316.

Ἐτῶν 90, διότι
$90 - 75 = 15$ ἡλικία ἐγγονοῦ
$3 \times 15 = 45$ - πατρός
$2 \times 45 = 90$ - πάππου.

Κ. Μ. Κ. ἐν **Βουκουρεστίῳ**. Διὰ τοῦ προσεχοῦς τεύχους, ὑπ' ἀρ. 97, θέλει ἀποσταλῇ καὶ ἕτερον ἔκτακτον παράρτημα, περιέχον τὴν εἰκόνα τοῦ μεγάλου τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος ναυάρχου Α. Μιαούλη. Ἡ εἰκὼν παριστᾷ τὸν ἔνδοξον ναύαρχον ἐν τῇ ὁδραϊκῇ στολῇ. — κ. Ν. Γ. ἐν **Ἀθήναις**. Ἐν τῇ ἐπιστολῇ ὑμῶν μέμφεσθε τῆς διὰ σφαιριδίων ψηφοφορίας καὶ μακαρίζετε τὴν ἐποχήν, καθ' ἣν αὕτη ἐγίνετο διὰ ψηφοδελτίων. Ὅταν μάθετε τὸ ἐσχάτως ἐν τινι πόλει τῆς Γερμανίας συμβὰν ὑποθέτομεν ὅτι θέλετε ἐννοήσει πόσον πρακτικωτέρα εἶναι ἡ παρ' ἡμῖν διὰ σφαιριδίων ψηφοφορία. Ἐτίνοντο αἱ ἐκλογαὶ διὰ τὸ γερμανικὸν κοινοβούλιον· εἷς τῶν ἐκλογέων ἔρριψε κατὰ λάθος εἰς τὴν κάλπην ἀντὶ τοῦ ψηφοδελτίου ἓν συνάλλαγμα, ὅπερ ἐκράτει ἐν χερσίν. Ἐννοήσας τὸ λάθος ἀπετάνθη πρὸς τὸν πρόεδρον τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς καὶ παρεκάλεσεν αὐτόν, σχεδὸν μετὰ δακρύων, ν' ἀνοίξῃ τὴν κάλπην καὶ νὰ τῷ ἐπιστρέψῃ τὸ συνάλλαγμα, τὸ ὁποῖον ἔλεγχεν ἐκείνην ἀκριβῶς τὴν ἡμέραν κατὰ τὰς 6 μ. μ. Ὁ πρόεδρος τῷ ἀπήντησεν ὅτι τοῦτο δὲν γίνεται, διότι πρὸ τῆς 6 μ. μ. ἡ κάλπη δὲν ἦτο δυνατὸν ν' ἀνοιχθῇ. Ἐὰν ἡ ψηφοφορία ἐνηργεῖτο διὰ σφαιριδίων, βεβαίως ὁ ἐκλογεὺς δὲν θὰ ἔρριπτεν ἐντὸς τῆς κάλπης τὸ συνάλλαγμα. — κ. Κ. Γ. ἐν **Γαλαζίῳ**. Ἐκ τοῦ βιβλίου "Βλέμματα ἐπὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ βίου κτλ." δὲν ὑπάρχουσιν ἢ ὀλίγα μόνον διαθέσιμα ἀντίτυπα. Ὅθεν μὴ βραδύνετε μὲ τὴν παραγγελίαν σας. Δεύτερα τοῦ βιβλίου ἔκδοσις δὲν θὰ γείνῃ, τοὐλάχιστον ἐπὶ τοῦ παρόντος. — κ. Κ. Δ. ἐν **Λονδίνῳ**. Ἐχάρημεν μαθόντες ἐκ τῆς ἐπιστολῆς ὑμῶν ὅτι αἱ εἰκόνες τῆς Χίου ἠρέσθησαν ὑμᾶς. Ἡ περιγραφὴ εἶναι, ὡς εἴπομεν ἤδη, κατὰ τι ἀρχαιοτέρα τοῦ ἐν ἔτει 1881 συμβάντος καταστρεπτικοῦ σεισμοῦ. — κ. Γ. Α. ἐν **Ἀθήναις**. Προβλήματα ἐλήφθησαν. Εὐχαριστοῦμεν, σᾶς παρακαλοῦμεν δὲ τὰ ἀποσταλέντα προβλήματα νὰ ᾖ πάντοτε πρωτότυπα καὶ ἀνέκδοτα.

ΤΙΜΗ ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΕΩΣ 50 ΦΟΙΝ. ΤΟΝ ΣΤΙΧΟΝ. — ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ELSTER-STRASSE 19. LEIPZIG.

ΕΣΠΕΡΟΣ.

Σύγγραμμα περιοδικὸν μετὰ εἰκόνων ἐκδιδόμενον ἐν ΛΕΙΨΙΑι τῇ 1|13 καὶ 15|27 ἑκάστου μηνός.

Τιμὴ ἐτησία προπληρωτέα φράγκα 40 (= μάρκαι 32 = ῥοῦβλια 16).
Τιμὴ καταχωρίσεων δι' ἕκαστον στίχον φοίνικ. 50.

ΤΟ ΕΤΟΣ ΤΟΥ ΕΣΠΕΡΟΥ ΑΡΧΕΤΑΙ ΤΗι 1/13 ΜΑΙΟΥ.

ΕΠΙΣΤΑΣΙΑΙ ΤΟΥ ΕΣΠΕΡΟΥ.

ΑΘΗΝΑΙ· κ. Κλεάνθης Ἰ. Ζάννος. **ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ**· κ. Ἀλέξ. Ν. Μελετόπουλος. **ΚΕΡΚΥΡΑ**· κ. Νικ. Σ. Μπάκας. **ΖΑΚΥΝΘΟΣ**· κ. Ν. Παππαδόπουλος. **ΒΩΛΟΣ**· . . . . . **ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑ**· κ. Πέτρος Μ. Γκεντιλίνης. **ΠΑΤΡΑΙ**· κ. Παυσανίας Χοϊδᾶς. **ΣΥΡΟΣ**· κ. Ν. Σακκελίων.
ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ καὶ ἡ λοιπὴ **ΑΙΓΥΠΤΟΣ**· κ. Πέτρος Σαράντης, Βιβλιοπωλεῖον "Ὁ Φοῖνιξ" ἐν Ἀλεξανδρείᾳ.
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΣ· κ. Ἰωάννης Παπάδης, βιβλιοπώλης. **ΦΙΛΙΠΠΟΥΠΟΛΙΣ**· κ. Γεώργιος Τσούντας, ἰατρός. **ΣΜΥΡΝΗ**· κκ. Δεκίπρης καὶ Σα, καὶ κ. Φρ. Σαρίκας. **ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ**· κ. Σ. Γράσσος, βιβλιοπώλης. **ΑΔΡΙΑΝΟΥΠΟΛΙΣ**· κ. Κωνστ. Κυριαζῆς. **ΣΕΡΡΑΙ**· κ. Κ. Χόνδρος. **ΚΑΒΑΛΑ**· κκ. Α. Γ. Κούζης καὶ Σα. **ΜΥΤΙΛΗΝΗ**· κ. Ξενοφῶν Γκορτζιώτης. **ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΑ**· Αἰδεσ. Ἀνανίας Ἀλεξανδρίδης. **ΣΑΜΟΣ**· κ. Σταματιάδης, ἔφορος τῆς Σαμιακῆς Βιβλιοθήκης. **ΒΗΡΥΤΤΟΣ**· κ. Χρ. Χριστοφόρου. **ΑΜΙΣΟΣ**· κ. Κ. Λαναρᾶς, ἰατρός. **ΗΡΑΚΛΕΙΟΝ ΚΡΗΤΗΣ**· κ. Ἀπ. Ξενουδάκης. **ΡΟΔΟΣ**· κ. Μ. Μαλλιαράκης. **ΙΩΑΝΝΙΝΑ**· κ. Γ. Β. Λάππας. **ΤΕΝΕΔΟΣ**· κ. Κ. Κωνσταντινίδης. **ΛΕΥΚΩΣΙΑ** καὶ **ΛΕΜΗΣΣΟΣ** Κύπρου· κ. Π. Δ. Παπαδάκης. **ΛΑΡΝΑΞ**· κ. Ἰωάννης Πιερίδης.

ΒΟΥΚΟΥΡΕΣΤΙΟΝ· κ. Ἀριστόδημος Α. Βοσκώφ. **ΙΒΡΑΙΛΑ**· κ. Ἰωάννης Α. Βοσκώφ. **ΤΟΥΡΝΟ-ΜΑΓΟΥΡΕΛΟΝ**· κ. Τηλέμ. Παπάζογλους. **ΚΟΡΑΒΙΑ, ΠΙΚΕΤΟΝ, ΚΑΡΑΚΑΛ** καὶ **ΚΡΑΙΟΒΑΝ**· κ. Νικόλαος Καραβίας. **ΚΑΛΑΦΑΤΙΟΝ**· κ. Νικ. Κουκλέλης. **ΓΙΟΥΡΓΕΒΟΝ**· κ. Εὐθυμ. Πεταλᾶς. **ΓΑΛΑΖΙΟΝ**· κ. Ἀχιλλεὺς Α. Βοσκώφ.

ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΙΣ· κ. Ἰάκωβος Μάνος, ἰατρός. **ΜΟΣΧΑ**· κ. Γρηγ. Ι. Ροσσόλυμος. **ΟΔΗΣΣΟΣ**· κ. Ἰ. Κομποθέκρας. **ΤΑΙΓΑΝΙΟΝ**· κ. Δημ. Δ. Ἀλεξόπουλος. **ΡΟΣΤΟΒΙΟΝ**· κ. Στέφ. Λοβέρδος. **ΓΕΙΣΚ**· κ. Π. Α. Ἀξιώτης. **ΝΙΚΟΛΑΙΕΦ**· κ. Θεόδωρος Λυκιαρδόπουλος. **ΒΕΡΔΙΑΝΣΚΑ**· κ. Νικ. Κ. Μουσούρης. **ΙΣΜΑΗΛΙΟΝ**· κκ. Ἀδελφοὶ Κωνσταντινίδαι. **ΚΙΣΝΟΒΙΟΝ**· κ. Α. Καρβούνης. **ΠΟΤΙΟΝ**· κ. Περικλῆς Ν. Κομηλιάδης.

ΠΑΡΙΣΙΟΙ· κ. Θεμιστοκλῆς Πετροκόκκινος.
ΜΑΣΣΑΛΙΑ· κ. Π. Ἐκιντζόγλου.
ΛΟΝΔΙΝΟΝ· κ. Σ. Παπαντωνόπουλος. **ΛΙΒΕΡΠΟΥΛ**· κ. Γ. Θ. Σκρινῆς.
ΡΟΥΣΤΣΟΥΚΙΟΝ Βουλγαρίας· κ. Σταῦρος Χριστοδουλίδης.
ΤΕΡΓΕΣΤΗ· κ. Π. Περβάνογλους. **ΚΑΛΚΟΥΤΤΑ** κ. Ἰωάν. Κ. Σταυρίδης.
ΝΕΑ-ΥΟΡΚΗ· κ Δημ. Ν. Μπότασης, γενικὸς πρόξενος τῆς Ἑλλάδος.

Εἰς τὰ μέρη, ἔνθα δὲν ἐσυστήθησαν ὁριστικῶς ἐπιστασίαι, οἱ βουλόμενοι δύνανται νὰ γείνωσι συνδρομηταὶ ἐπὶ προκαταβολῇ τῆς ἐτησίας συνδρομῆς, ἀποτεινόμενοι εἴτε κατ' εὐθεῖαν εἰς τὴν διεύθυνσιν (ELSTER-STRASSE No. 19) ἐν ΛΕΙΨΙΑι, εἴτε εἰς τὰ οἰκεῖα ταχυδρομικὰ γραφεῖα, τῆς διευθύνσεως τοῦ Ἑσπέρου συνεννοηθείσης περὶ τούτου μετὰ τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως τῶν γερμανικῶν Ταχυδρομείων. Τὸ φύλλον ἀποστέλλεται ἐλεύθερον ταχυδρομικῶν τελῶν.

Η ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΤΟΥ ΕΣΠΕΡΟΥ. ELSTER-STRASSE No. 19. LEIPZIG.

ΟΥΑΛΤΕΡΟΥ ΒΕΣΑΝΤ.

Η

ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙΣ ΤΩΝ ΑΝΔΡΩΝ.

Μετάφρασις ἐκ τοῦ Ἀγγλικοῦ

ὑπὸ

Ε. Μ. Α.

—

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

1885.

Τὸ ἐπαγωγὸν τοῦτον μυθιστόρημα εὕρηται παρὰ τῷ κ. Σπ. Κουσουλίνῳ, βιβλιοπώλῃ.

M. MINGHETTI.

Τὰ πολιτικὰ κόμματα καὶ ἡ τούτων ἐπέμβασις εἰς τὰ τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς διοικήσεως.

Μετάφρασις ἐκ τοῦ Ἰταλικοῦ καὶ εἰσαγωγὴ

Γ. Μικονίου
διδάκτορος τῆς Νομικῆς.

ΕΝ ΛΕΙΨΙΑι
W. DRUGULIN
1885.

Εὕρηται παρὰ τῷ τυπογραφείῳ W. DRUGULIN ἐν Λειψίᾳ, καὶ τιμᾶται φράγκων 5.

ΑΓΝΗΣ ΣΜΙΘ

ΒΛΕΜΜΑΤΑ
ΕΠΙ ΤΟΥ
ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΒΙΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΤΟΠΙΟΓΡΑΦΙΑΣ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ·

Τρικυμία ἐν τῷ Ἀτλαντικῷ Ὠκεανῷ — Πρῶται ἐντυπώσεις ἐν Ἀθήναις — Ἐν Ἀθήναις — Τὸ Σούνιον καὶ ὁ Ὑμηττός — Ὁ Μαραθὼν καὶ ἡ Αἴγινα — Ὁ ἰσθμὸς τῆς Κορίνθου καὶ ἡ Ἀκροκόρινθος — Αἱ Μυκῆναι καὶ ἡ Ἀργολικὴ πεδιάς — Ἐν Σπάρτῃ — Παρὰ τὸν Ταΰγετον — Ἐπὶ τῆς Ἰθώμης — Τὸ Πάσχα ἐν μονῇ — Ἀπὸ τῆς μονῆς εἰς Κρέκι — Ἐν Ὀλυμπίᾳ — Ἀπ' Ὀλυμπίας εἰς Μέγα Σπήλαιον — Ἐκδρομὴ εἰς τὴν Στύγα — Ἑλληνικὴ φιλοξενία — Δυσχέρειαι — Θύελλα ἐπὶ τοῦ Παρνασσοῦ — Ἀπὸ τοῦ Παρνασσοῦ εἰς Κέρκυραν — Ἡ γλῶσσα καὶ ὁ χαρακτὴρ τῶν νεωτέρων Ἑλλήνων — Τρόπος τοῦ περιοδεύειν ἐν Συρίᾳ καὶ ἐν Ἑλλάδι.

Μετάφρασις Ι. ΠΕΡΒΑΝΟΓΛΟΥ.

Τὸ παρὸν βιβλίον, ἐκ 16 τυπογραφικῶν φύλλων εἰς σχῆμα μεγάλου 8ου συγκείμενον, καὶ περιέχον πολλὰς καλλιτεχνικὰς εἰκόνας καὶ χάρτην τῆς Ἑλλάδος, ἐν Ἀγγλίᾳ ἐπὶ τούτῳ κατασκευασθέντα, ἐξεδόθη κομψῶς καὶ πολυτελῶς δεδεμένον.

Τιμὴ Φράγκων 7.

ΕΝ ΛΕΙΨΙΑι ΤΥΠΟΙΣ Γ. ΔΡΟΥΓΟΥΛΙΝΟΥ.

ΤΟ ΠΕΡΙΚΑΛΥΜΜΑ ΤΟΥ ΕΣΠΕΡΟΥ.

Ἕκαστον τῶν κομψῶν τούτων καὶ ἐπιχρύσων περικαλυμμάτων τιμᾶται μαρκῶν 5 (ἤτοι φράγκων 6.25) καὶ ἀποστέλλεται ἐλεύθερον ταχυδρομικοῦ τέλους.

☞ Ἐπειδὴ κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη τινὲς τῶν Κυρίων συνδρομητῶν ἠμέλησαν νὰ ἐμβάσωσι τὸ τίμημα τῶν παραγγελθέντων περικαλυμμάτων, καὶ ὡς ἐκ τούτου προέκυψεν ἐπαισθητὴ ζημία, ἡ Διεύθυνσις ἔλαβε τὸ γενικὸν μέτρον νὰ μὴ ἀποστέλλῃ τοῦ λοιποῦ ἐπ' οὐδεμιᾷ προφάσει περικάλυμμα ἄνευ τῆς προκαταβολῆς τοῦ τιμήματος αὐτοῦ.

Συντάκτης· Δρ. Ι. ΠΕΡΒΑΝΟΓΛΟΣ ἐν ΛΕΙΨΙΑι. ELSTER-STR. 19.

Χαρτοπωλεῖον· Β. ΣΙΓΙΣΜΟΥΝΔΟΥ ἐν Βερολίνῳ, Φραγκοφόρτῃ καὶ Λειψίᾳ. — Τύποις· Γ. ΔΡΟΥΓΟΥΛΙΝΟΥ ἐν Λειψίᾳ.